

ΠΙΝΑΚΑΣ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ-ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

ΣΤΟ
ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ, ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ, ΤΗΣ 25^{ης} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2012, «ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ, ΤΗΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2009/125/ΕΚ ΚΑΙ 2010/30/ΕΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΟΔΗΓΙΩΝ 2004/8/ΕΚ ΚΑΙ 2006/32/ΕΚ», ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΔΗΓΙΑ 2013/12/ΕΕ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ 13ΗΣ ΜΑΙΟΥ 2013 «ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2012/27/ΕΕ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ, ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΡΟΑΤΙΑΣ» ΚΑΙ ΆΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ.

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

• **Άρθρο 1**

Διορθώσεις του άρθρου 1 του ν. 4337/2015 (Α' 129)

1. Οι διατάξεις των περιπτώσεων α' και γ' της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 4337/2015 (Α' 129), που καταργούνται από της ισχύος τους, έχουν ως εξής:

Άρθρο 1

1. Από της ισχύος του ν. 4336/2015 (Α'94), αντικαθίστανται ή απαλείφονται κατά περίπτωση, οι ακόλουθες φράσεις:

α. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3865/2010 (Α' 120), όπως ισχύει, η φράση «και θεμελιώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα από 1.1.2015, καθώς και όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τις 31.12.2014 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά δικαιούνται:» αντικαθίσταται με τη φράση «αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά δικαιούνται:».

γ. Στο τέλος του έκτου στίχου της περίπτωσης β' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3865/2010, όπως ισχύει, η φράση «που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης από 1.1.2015, καθώς και όσοι έχουν θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα μέχρι τις 31.12.2014 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015» αντικαθίσταται με τη φράση «που έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.9.2015 και μετά».

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3865/2010 (Α' 120), όπως ισχύει και που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

3. Όσοι έχουν προσληφθεί στο Δημόσιο μέχρι και την 31.12.2010 και έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 30.8.2015 και μετά δικαιούνται:

3. Οι διατάξεις της περίπτωσης β' της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 3865/2010, όπως ισχύει και που αντικαθίστανται, έχουν ως εξής:

β. Ειδικά για τον υπολογισμό του αναλογικού τμήματος της σύνταξης από 1.1.2011 και μετά, των προσώπων του τέταρτου εδαφίου της περ. α' της παρ. 1 των άρθρων 1 και 26 του π.δ. 169/2007 και όσων

από τα παραπάνω πρόσωπα υπάγονται στις διατάξεις του ν. 2084/1992, που έχουν αποχωρήσει ή αποχωρούν από την Υπηρεσία από 1.1.2015 και μετά, λαμβάνεται υπόψη το ποσοστό αναπλήρωσης που αντιστοιχεί στα 35 έτη ασφάλισης, σύμφωνα με τον πίνακα της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

- **Άρθρο 24**

Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις

Το άρθρο 18 του νόμου 3855/2010, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

Άρθρο 18

Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις

1. Ως επισπεύδον Υπουργείο για τη χάραξη Εθνικής Πολιτικής και την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων, βάσει των ρυθμίσεων της κοινοτικής νομοθεσίας, ορίζεται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ), το οποίο στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, συνεργάζεται με τα συναρμόδια Υπουργεία και φορείς του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την προώθηση των απαραίτητων νομοθετικών ρυθμίσεων και τη λήψη των αναγκαίων μέτρων που απαιτούνται για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις.

2. Για την πραγματοποίηση του συντονιστικού έργου του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, την εναρμόνιση των πολιτικών που ασκούνται από τα συνάρμοδα Υπουργεία, καθώς επίσης τη χάραξη Εθνικής Πολιτικής και την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων συστήνεται ενδεκαμελής Διυπουργική Επιτροπή. Η Επιτρόπη αποτελείται από:

α) Τρεις (3) εκπροσώπους του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με τους αναπληρωτές τους.

β) Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας με τους αναπληρωτές τους.

γ) Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών με τους αναπληρωτές τους.

δ) Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων με τους αναπληρωτές τους.

ε) Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης με τους αναπληρωτές τους.

3. Στη Διυπουργική Επιτροπή μπορεί να συμμετέχουν, αναλόγως του θέματος και εφόσον κρίνεται από την Επιτροπή αναγκαίο και εκπρόσωποι άλλων κατά περίπτωση Υπουργείων ή εκπρόσωποι άλλων φορέων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα ή εκπρόσωποι πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ή επιστημονικών ιδρυμάτων και οργανισμών, εκπρόσωποι Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων ή άλλων αντίστοιχων Συνδέσμων ή Ενώσεων ή Επιμελητηρίων που ορίζονται με απόφαση του οικείου Συνδέσμου ή Επιμελητηρίου, εκπρόσωποι οργανώσεων Προστασίας Περιβάλλοντος ή Συλλόγων Καταναλωτών.

4. Τα μέλη της Διυπουργικής Επιτροπής προτείνονται από τα Υπουργεία που εκπροσωπούν και θερίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής (ΥΠΕΚΑ). Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος της Επιτροπής και ο αναπληρωτής του, καθορίζονται θέματα λειτουργίας

της, ο τρόπος λήψης αποφάσεων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την πραγματοποίηση του έργου της. Με την πιο πάνω απόφαση ορίζεται η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής που αποτελείται από έναν υπάλληλο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής με τον αναπληρωτή του, καθώς και η νομική υποστήριξη της Επιτροπής που αποτελείται από ένα μέλος του. Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που υπηρετεί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

5. Με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού που εκδίδεται ύστερα από πρόταση της Διυπουργικής Επιτροπής συγκροτούνται σε κάθε αρμόδιο Υπουργείο επί μέρους ομάδες εργασίας προκειμένου να συνδράμουν τη Διυπουργική Επιτροπή στο έργο της, στα επί μέρους θέματα των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων που άπτονται της αρμοδιότητας των Υπουργείων τους.

6. Η Διυπουργική Επιτροπή έχει μεταξύ άλλων τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) την εκπόνηση Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων και την υποβολή προτάσεων για τη χάραξη εθνικής πολιτικής μέσα σε προθεσμία δεκαοχτώ (18) μηνών από την έναρξη της λειτουργίας της. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης εγκρίνεται από το Υπουργικό Συμβούλιο,

β) την έγκαιρη ενημέρωση των προμηθευτών του δημόσιου και τού ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και άλλων ενδιαφερομένων,

γ) την εξέταση σύνταξης περιβαλλοντικών κριτηρίων ή την υιοθέτηση αυτών που έχουν έκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή,

δ) την επιλογή προϊόντων, υπηρεσιών και έργων στα οποία θα εφαρμοστούν περιβαλλοντικά κριτήρια,

ε) την αξιολόγηση, παρακολούθηση της εφαρμογής και επικαιροποίηση της εθνικής πολιτικής και του Σχεδίου Δράσης στη χώρα μας,

σ) την εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τον αρμόδιο Υπουργό κάθε αναγκαίας νομοθετικής ρύθμισης και τροποποίησης του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου, όπου απαιτείται, καθώς και της λήψης των αναγκαίων μέτρων για την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων για τις Πράσινες Δημόσιες Συμβάσεις και την πραγματοποίηση του σκοπού τους,

ζ) την εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τον αρμόδιο Υπουργό της πρόσκλησης ειδικών εμπειρογνωμόνων και επιστημόνων οι οπόιοι ασχολούνται με την έρευνα σε θέματα που άπτονται του σκοπού της Επιτροπής με σκοπό την τεχνική και επιστημονική υποστήριξή της.

η) την εισήγηση προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και τον αρμόδιο Υπουργό, της ανάθεσης μελετών και προγραμμάτων, για την προώθηση της εφαρμογής των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων και του έργου της Επιτροπής, της οργάνωσης ή συμμετοχής σε σεμινάρια, προγράμματα, διαλέξεις ή δημόσιες συζητήσεις για την ενημέρωση, την ανάπτυξη και διάδοση των αρχών και εφαρμογών των Πράσινων Δημόσιων Συμβάσεων.

7. Οι συνεδριάσεις της Διυπουργικής Επιτροπής, καθώς και των επί μέρους Ομάδων Εργασίας που προβλέπεται ότι μπορεί να συσταθούν, γίνονται εντός του κανονικού ωραρίου εργασίας χωρίς αμοιβή.

• Άρθρο 27

Ετήσιο τέλος διατήρησης δικαιώματος κατοχής άδειας παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

Η Υποπαράγραφος I.2. της παραγράφου I του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 που αντικαθίσταται, έχει ως ακολούθως:

ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ I.2.:

ΕΤΗΣΙΟ ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΤΟΧΗΣ ΆΔΕΙΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΗΛΕΚΤΡΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

1. Οι κάτοχοι αδειών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 καταβάλλουν εντός του πρώτου τριμήνου κάθε ημερολογιακού έτους στη ΛΑΓΗΕ Α.Ε., υπέρ του ειδικού διαχειριστικού Λογαριασμού του άρθρου 40 του ν. 2773/1999 (Α' 286), ετήσιο τέλος ύψους χιλίων

ευρώ ανά μεγαβάτ (1.000 €/MW).

2. Η υποχρέωση της προηγούμενης περύπτωσης γεννάται:

α. για φωτοβολταϊκούς σταθμούς, μετά την παρέλευση ενός (1) έτους από τη χορήγηση άδειας παραγωγής,

β. για σταθμούς που περιγράφονται στις περιπτώσεις α' έως γ' του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006, μετά την παρέλευση τεσσάρων (4) ετών από τη χορήγηση άδειας παραγωγής,

γ. για λουπούς, πλην φωτοβολταϊκών, σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ του άρθρου 3 του ν. 3468/2006, μετά την παρέλευση τριών (3) ετών από τη χορήγηση άδειας παραγωγής και λήγει με την υποβολή της εγγυητικής επιστολής της περύπτωσης 3 της υποπαραγράφου I.1.

3. Σε περιπτώσεις αδειών παραγωγής που έχουν εκδοθεί μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, η υποχρέωση της περύπτωσης 1 γεννάται μετά την παρέλευση δύο (2) ετών, οκτώ (8) ετών και έξι (6) ετών από την έκδοση της άδειας παραγωγής, για τις περιπτώσεις α', β' και γ' της περύπτωσης 2 αντίστοιχα, και σε κάθε περύπτωση όχι πριν από την 1.1.2014, και λήγει με την υποβολή της εγγυητικής επιστολής της περύπτωσης 4 της υποπαραγράφου I.1.. Ειδικά για το έτος 2014 δεν γεννάται υποχρέωση για την καταβολή του τέλους της περύπτωσης 1 για τις άδειες του προηγουμένου εδαφίου.

4. Για τον υπολογισμό των ανωτέρω χρονικών περιόδων, ως πρώτο ημερολογιακό έτος θεωρείται το ημερολογιακό έτος που έπεται εκείνου κατά το οποίο χορηγήθηκε η άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Το ετήσιο τέλος της περύπτωσης 1 της παρούσης υποπαραγράφου οφείλεται ολόκληρο και για το ημερολογιακό έτος, εντός του οποίου λαμβάνει χώρα η υποβολή της εγγυητικής επιστολής των περιπτώσεων 3 και 4 της υποπαραγράφου I.1..

5. Η μη εμπρόθεσμη καταβολή του ετήσιου τέλους που προβλέπεται στην περίπτωση 1 συνεπάγεται την αυτοδίκαιη παύση ισχύος της άδειας παραγωγής. Στην περύπτωση-αυτή, υποβολή αιτήματος-για-χορήγηση άδειας παραγωγής για την ίδια θέση ή τμήμα αυτής και για σταθμό της ίδιας τεχνολογίας επιτρέπεται μετά την παρέλευση ενός έτους από την ανωτέρω παύση ισχύος της άδειας παραγωγής. Η ΡΑΕ τηρεί μήτρω των αδειών παραγωγής, που παύουν να ισχύουν κατά τα ανωτέρω, το οποίο αναρτά στον διαδικτυακό τόπο της.

6. Το ύψος του ανωτέρω τέλους μπορεί να αναπροσαρμόζεται με ανώτατο όριο το ποσό των τριών χιλιάδων ευρώ ανά μεγαβάτ (3.000 €/MW) με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, που εκδίδεται εντός του προηγούμενου έτους από αυτό στο οποίο αφορά η αναπροσαρμογή. Για την αναπροσαρμογή λαμβάνεται υπόψη η ανά τεχνολογία συνολική ισχύς των αδειών παραγωγής και των Οριστικών Προσφορών Σύνδεσης για τους σταθμούς του άρθρου 4 του ν. 3468/2006 για τους οποίους δεν απαιτείται η έκδοση άδειας παραγωγής, με στόχο η σχέση μεταξύ της ισχύος των ανωτέρω σταθμών προς την αντίστοιχη επιδιωκόμενη αναλογία εγκατεστημένης ισχύος, που προσδιορίζεται βάσει του άρθρου 1 του ν. 3468/2006, αφαιρούμενης της ισχύος των λειτουργούντων σταθμών, να μην ξεπερνά το 3 προς 1. Με την απόφαση του πρώτου εδαφίου της παρούσας, μετά από πρόταση του αρμόδιου διαχειριστή και γνώμη της ΡΑΕ, το τέλος μπορεί να διαφοροποιείται:

α) για συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ή έχει προταθεί να χαρακτηριστούν κορεσμένες και β) για συγκεκριμένες τεχνολογίες.

7. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, μπορεί να καθορισθεί ετήσιο τέλος και για τους σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ του άρθρου 4 του ν. 3468/2006, ίδιου ύψους με αυτό που προβλέπεται για τους σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ του άρθρου 3 του ίδιου νόμου, όπως κάθε φορά θα ισχύει βάσει των διατάξεων της περύπτωσης 6 και να ρυθμιστούν οι προϋποθέσεις καταβολής του και-οι συνέπειες από τη μη καταβολή του κατ' αναλογία των οριζόμενων στην παρούσα υποπαράγραφο, καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

8. Ειδικά για τις περιοχές με κορεσμένα δίκτυα, το χρονικό διάστημα για το οποίο υφίσταται κορεσμός εξαιρείται κατά τον υπολογισμό των χρονικών περιόδων των περιπτώσεων 2 και 3 και δεν καταβάλλεται το τέλος της περίπτωσης 1 για όσο χρονικό διάστημα υφίσταται ο κορεσμός. Κατ' εξαίρεση από τα προβλεπόμενα στο αμέσως προηγούμενο εδάφιο, η υποχρέωση της περίπτωσης 1 υφίσταται για εκείνους τους σταθμούς ΑΠΕ ή ΣΗΘΥΑ του άρθρου 3 του ν. 3468/2006 που στην οικεία άδεια παραγωγής προβλέπεται ότι θα συνδεθούν και θα εγχέουν ενέργεια σε σημείο του δικτύου για το οποίο δεν υφίσταται κορεσμός.

• Άρθρο 28

Ρυθμίσεις για τον Δήμο Κερατσινίου – Δραπετσώνας

1. Η παράγραφος 5 του τμήματος του Παραρτήματος IV του ν.4277/2014 (Α 156), το οποίο αναφέρεται στα «Προγράμματα Ειδικών Παρεμβάσεων Μητροπολιτικού Χαρακτήρα για την Αττική» της παραγράφου 4 του άρθρου 14 του νόμου αυτού, η οποία αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

5. Παρέμβαση πολεοδομικής ανασυγκρότησης, οργανωμένη πολεοδομική ανάπτυξη, στην «Λιμενοβιομηχανική ζώνη Δραπετσώνας – Κερατσινίου» αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της θέσης λόγω γειτνίασης με τον Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις εξής κατεύθυνσεις:

α) Δημιουργία ενός πόλου υπερωπτικής εμβέλειας για την αναβάθμιση του Δυτικού Πειραιά, με χρήσεις βιομηχανίας, βιοτεχνίας, υπηρεσών μεταποίησης, πολιτισμού, εκπαίδευσης, αναψυχής, τουρισμού και κατοικίας. Έμφαση αποδίδεται στην ενίσχυση χρήσεων άμεσα συνδεδεμένων με τις λιμενικές δραστηριότητες και στη χωροθέτηση χρήσεων συμπληρωματικών ως προς τη Λιμενική Ζώνη.

β) Εξασφάλιση σημαντικών αδόμητων χώρων στην κατεύθυνση αποκατάστασης της συνέχειας μεταξύ γειτονικής ενδοχώρας και παραλιακού μετώπου, με τη δημιουργία δικτύου κοινόχρηστων χώρων και εκτεταμένου Πάρκου Κοινόχρηστου Πρασίνου, που θα προκύψει με την εφαρμογή εργαλείων πολιτικής γης, όπως-των εισφορών γης στις εντασσόμενες περιοχές και του θεσμού της πολεοδομικής αναμόρφωσης (άρθρο-15 του ν.2508/97) στις εντός-σχεδίου περιοχές.

γ) Προστασία και ανάδειξη των μνημείων βιομηχανικής αρχαιολογίας με επανάχρησή τους με συμβατές δραστηριότητες.

δ) Οργανωμένη πολεοδομική ανάπτυξη περιορισμένης πυκνότητας και χαμηλού μέσου ΣΔ, με ενσωμάτωση-εφαρμογών βιοκλιματικού σχεδιασμού στα κτήρια και το δημόσιο χώρο, που θα εγγυάται την αναβάθμιση του φυσικού και αστικού περιβάλλοντος.

ε) Εξασφάλιση-αποτελεσματικής προσπέλασης με ΜΣΤ και σε συνέχεια με την εξυπηρέτηση της λιμενικής ζώνης του Πειραιά.

• Άρθρο 31

Τροποποίησεις διατάξεων του ν. 4042/2012 (Α 24)

2. Η περίπτωση (γ) της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 4042/2012, που τροποποιείται, έχει ως ακολούθως:

2. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

(γ) Το ΠΕΣΔΑ εγκρίνεται με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου μετά από γνώμη της Περιφερειακής επιτροπής διαβούλευσης και εισήγηση της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Χωρικού: Σχεδιασμού της οικείας Περιφέρειας, του Τμήματος Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικού Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών.

3. Η περίπτωση (ε) της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 4042/2012, που τροποποιείται, έχει ως ακολούθως:

2. Περιφερειακά Σχέδια Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ)

(ε) Το Περιφερειακό Σχέδιο Διαχείρισής Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) μπορεί να εκπονείται για περισσότερες της μίας Περιφέρειες. Σε αυτή την περίπτωση, το ΠΕΣΔΑ καταρτίζεται και υλοποιείται από τους οικείους περιφερειακούς Φο.Δ.Σ.Α. και εγκρίνεται με απόφαση των οικείων Περιφερειακών Συμβουλίων, σύμφωνα με τη διαδικασία των εδαφίων γ' και δ'.

- **Άρθρο 32**

Τροποποιήσεις διατάξεων του ν. 4280/2014 (Α 159)

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 38 του ν.998/1979, όπως τροποποιήθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 35 του ν.4280/2014, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

1. Το πρώτο εδάφιο της πρώτης παραγράφου του άρθρου 38 του ν. 998/1979 αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Τα δάση και οι δασικές εκτάσεις, τα οποία καταστρέφονται ή αποψιλώνονται συνεπεία πυρκαϊάς ή παράνομης υλοτομίας ή άλλης αιτίας κηρύσσονται υποχρεωτικά ως αναδασωτέα ανεξαρτήτως της ειδικότερης κατηγορίας αυτών ή της θέσης στην οποία βρίσκονται, εκτός από το τμήμα τους, η εκχέρσωση του οποίου είχε εγκριθεί ήδη, πριν από την καταστροφή του από τις ανωτέρω αιτίες, για λόγο δημοσίου συμφέροντος με την έκδοση της οικείας νομικής πράξης.»

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 52 του ν.4280/2014, που καταργείται, έχει ως εξής:

4. Άποφάσεις εκδοθείσες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου με τις οποίες κηρύχθηκαν δάση ή δασικές εκτάσεις ως αναδασωτέα λόγω καταστροφής τους από πυρκαϊά ή παράνομη υλοτομία ή άλλη αιτία ανακαλούνται υποχρεωτικά με πράξη του αρμοδίου οργάνου ως προς το τμήμα αυτών η εκχέρσωση του οποίου είχε ήδη, πριν από την καταστροφή του από τις ανωτέρω αιτίες, εγκριθεί με την έκδοση της οικείας νομικής πράξεως για την ικανοποίηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος. Ομοίως ανακαλούνται λοιπές πράξεις της διοίκησης που τυχόν εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων της παρούσας παραγράφου, καθ' ο μέρος αφορούν το ανωτέρω τμήμα αυτών. Μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας για την ανάκληση της αναδάσωσης σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο, δεν εκδίδονται διοικητικές πράξεις για την προστασία του τμήματος αυτού κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας.

- **Άρθρο 34**

Ρυθμίσεις καταβολής εγγυοδοσίας σύνδεσης σταθμών ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ

1. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου I.1 της παραγράφου 1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

Η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2015.

2. Το τελευταίο εδάφιο της περίπτωσης 4 της υποπαραγράφου I.1 της παραγράφου 1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

Η ισχύς της παρούσας περίπτωσης αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2015

7. Το πέμπτο εδάφιο της περίπτωσης 3 της υποπαραγράφου I.1 της παραγράφου 1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

Το ύψος της εγγυητικής επιστολής ορίζεται, ανά μονάδα ονομαστικής ισχύος του αιτήματος σε μεγαβάτ (MW), σε έξιντα χιλιάδες (60.000) ευρώ για το τμήμα της ισχύος έως και 1 MW, μειούμενο αναλογικά για ισχύ μικρότερη του 1 MW, τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ για το τμήμα της ισχύος από 1 MW έως και 10 MW, είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ για το τμήμα της ισχύος από 10 MW έως και 100 MW και δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ για το τμήμα της ισχύος πάνω από 100 MW.

- **Άρθρο 35**

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 4332/2015 (Α' 76)

Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 13 του ν. 4332/2015 που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

Η διάρκεια της Εταιρίας ορίζεται σε ενενήντα εννέα (99) χρόνια από την ημερομηνία δημοσίευσης του προεδρικού διατάγματος της παραγράφου 5.

- **Άρθρο 36**

Τροποποίηση διάταξης του ν. 4109/2013 (Α' 16)

Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 20 του άρθρου 8 του Ν. 4109/2013, που τροποποιείται, έχει ως εξής: 20. Ορίζεται μεταβατικό διάστημα λειτουργίας των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φόρέων έως 31.12.2015, για λόγους εξασφάλισης της δυνατότητας υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων Πράξεων της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου του ΕΣΠΑ 2007-2013. Για ισόχρονο διάστημα παρατείνεται και η διάρκεια θητείας των Δ.Σ. των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων, με αρμοδιότητα την υλοποίηση των αντίστοιχων Πράξεων, μέσω των εγκεκριμένων Τεχνικών Δελτίων, τη διενέργεια πράξεων εκκαθάρισης δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, καθώς και κάθε άλλης γεγενημένης έννομης σχέσης των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων. Οι εκκρεμείς δίκες των καταργούμενων και συγχωνευόμενων φορέων, σε περίπτωση μη αποπερατώσεώς τους κατά το ανώτερω χρονικό διάστημα, συνεχίζονται χωρίς καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή τους, από τους φορείς στους οποίους μεταβιβάζονται οι αρμοδιότητές τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

- **Άρθρο 37**

Ζητήματα Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.)

Η διάταξη τού εδαφίου α' της παραγράφου 5 του άρθρου 26 του ν. 2646/1998 (ΦΕΚ Α' 236), που αντικαθίσταται, έχει ως ακολούθως:

5. α. Οι διατάξεις του π.δ. 265 (ΦΕΚ 74/17.4.1979), όπως ισχύουν, που αναφέρονται στη σύνθεση του Διοικητικού Συμβούλιου του Κέντρου Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών (Κ.Ε.Α.Τ.), τροποποιούνται ως εξής :

"Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι επταμελές, διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας για τρία (3) χρόνια και αποτελείται από :

i. έναν οικονομολόγο, ένα γιατρό ειδικότητας Οφθαλμίατρου και ένα εννωσμένός κύρδους και άξιοπιστίας πρόσωπο, που σρίζονται από τον Υπουργό Υγείας και Πρόνοιας,

ii. έναν υπάλληλο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που ορίζεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,

iii. έναν υπάλληλο του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, που ορίζεται από τον Υπουργό Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων,

iv. έναν εκπρόσωπο των εργαζομένων στο Κέντρο, που ορίζεται το Δ.Σ.
του Συλλόγου,

v. έναν εκπρόσωπο του Πανελλήνιου Συνδέσμου Τυφλών, που ορίζεται από
το Δ.Σ. του Συνδέσμου.

Με την ίδια απόφαση ορίζεται ο Πρόεδρος του Δ.Σ.. Με κοινή απόφαση
των Υπουργών Υγείας και Πρόνοιας και Οικονομικών δύναται να καθορίζεται
η αμοιβή για τον Πρόεδρο και τα μέλη του Δ.Σ. πέραν της προβλεπομένης
από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις."

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

- **Άρθρο 39**

Η παράγραφος 2 του άρθρου 19 του ν.3879/2010 (Α' 163), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:
2. Από 1.9.2015 η πιστοποιημένη εκπαίδευτική επάρκεια αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου εκπαίδευτής να μετάσχει σε χρηματοδοτούμενο από δημόσιους πόρους πρόγραμμα της μη τυπικής εκπαίδευσης.

- **Άρθρο 40**

Θέματα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση

1. Οι παράγραφοι 6 και 7 του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (Α' 193), που αντικαθίστανται, έχουν ως εξής:

6. Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζονται τα λουπά θέματα, που αφορούν στην οργάνωση και στην εφαρμογή των διάδικασιών πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση με τις πανελλαδικές εξετάσεις του Γενικού Λυκείου, καθώς και στη συγκρότηση των αναγκαίων ατομικών και συλλογικών οργάνων για την οργάνωση και τη διεξαγωγή των εξετάσεων σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

7. Οι πρώτες εξετάσεις για την εισαγωγή στις σχολές, τα Τμήματα και τις Εισαγωγικές Κατευθύνσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του παρόντος νόμου θα διενεργηθούν το έτος 2016. Κατ' εξαίρεση, το ίδιο έτος θα διενεργηθούν και πανελλαδικές εξετάσεις με το καταργούμενο σύστημα εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση για τους αποφοίτους Ημερήσιου ή Εσπερινού Γενικού Λυκείου σχολικού έτους 2014-2015 και προηγούμενων ετών.

2. Το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 45 του ν. 4186/2013, το οποίο καταργείται, έχει ως εξής:

Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται ζητήματα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση των αποφοίτων των Γ.Ε.Λ. του σχολικού έτους 2014 – 2015 οι οποίοι κατά το έτος αυτό αποτυγχάνουν να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

- **Άρθρο 41**

Θέματα καθ' υπέρβαση εγγραφής αποφοίτων Λυκείων που έχουν βραβευθεί σε Ολυμπιάδες

Η παράγραφος 4 του άρθρου 8 του ν.3194/2003 (Α' 267), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

4. α) Κάτοχοι απολυτηρίου Ενιαίου Λυκείου, οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο έχουν διακριθεί στη Βαλκανική ή τη Διεθνή Ολυμπιάδα Μαθηματικών, Πληροφορικής, Φυσικής ή Χημείας ή Βιολογίας και τους έχει απονεμηθεί πρώτο, δεύτερο ή τρίτο βραβείο (χρυσό, αργυρό ή χάλκινο μετάλλιο, εγγράφονται καθ' υπέρβαση του αριθμού εισακτέων σε πανεπιστημιακά τμήματα, εφόσον για την εισαγωγή τους σε αυτά το μάθημα στο οποίο έχουν διακριθεί στις Ολυμπιάδες εξετάζεται ως μάθημα

κατεύθυνσης. Τα όσα ανωτέρω ισχύουν και για τους μαθητές οι οποίοι κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο Λύκειο διακρίθηκαν στον Ευρωπαϊκό διαγωνισμό για νέους επιστήμονες με την απονομή σε αυτούς του πρώτου, δεύτερου ή τρίτου βραβείου, καθώς και ειδικής διάκρισης.

β) Οι διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης εφαρμόζονται ανάλογα και για τους κατόχους πτυχίων β' κύκλου σπουδών Τ.Ε.Ε., που έχουν διακριθεί στην Ολυμπιάδα της Πληροφορικής για την εγγραφή τους σε τμήματα Τ.Ε.Ι.

γ) Η διάκριση βεβαιώνεται από τον αντίστοιχο επιστημονικό φορέα ή ένωση.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων καθορίζονται τα θέματα που έχουν σχέση με την υποβολή αιτήσεων, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τον έλεγχο αυτών, τη διαδικασία εγγραφής και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

• Άρθρο 42

Υπηρεσιακά συμβούλια εκπαιδευτικού προσωπικού

1. Οι παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 13 του ν.4283/2014 (Α' 189) καθώς και οι παράγραφοι 2 και 3 του έκτου άρθρου του ν. 3839/2010 (Α' 51), αντιστοίχως, που καταργούνται, έχουν ως εξής:

Παράγραφοι 3 και 4 του άρθρου 13 του ν.4283/2014:

3. Η παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 2190/1994 (Α' 28) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«2. Το Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) συγκροτείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης υστέρα από εισήγηση του οικείου Διευθυντή εκπαίδευσης και αποτελείται από: α) Τον διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνεται από διευθυντή σχολικής μονάδας. β) Δύο εκπαιδευτικούς με τουλάχιστο βαθμό Γ' πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που υπηρετούν σε οργανική θέση στην περιφέρεια του οικείου Π.Υ.Σ.Π.Ε. και οι οποίοι επιλέγονται με τους αναπληρωτές τους μεταξύ των δεκαπέντε που κατά την ημερομηνία συγκρότησης κατέχουν τη μεγαλύτερη πραγματική διοικητική υπηρεσία σε θέσεις διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προϊσταμένου γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή διευθυντή σχολικής μονάδας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. γ) Δύο τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών.»

4. Η παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 2190/1994 (Α' 28) αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«3. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) συγκροτείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης υστέρα από εισήγηση του οικείου Διευθυντή εκπαίδευσης και αποτελείται από: α) Τον διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνεται από διευθυντή σχολικής μονάδας. β) Δύο εκπαιδευτικούς με τουλάχιστο βαθμό Γ' δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν σε οργανική θέση στην περιφέρεια του οικείου Π.Υ.Σ.Δ.Ε. και οι οποίοι επιλέγονται με τους αναπληρωτές τους μεταξύ των δεκαπέντε που κατά την ημερομηνία συγκρότησης κατέχουν τη μεγαλύτερη πραγματική διοικητική υπηρεσία σε θέσεις διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προϊσταμένου γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή διευθυντή σχολικής μονάδας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. γ) Δύο τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών.»

Παράγραφοι 2 και 3 του έκτου άρθρου του ν. 3839/2010:

«2. Το Περιφερειακό Υπηρεσιακό Συμβούλιο Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) συγκροτείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης υστέρα από εισήγηση του οικείου Διευθυντή εκπαίδευσης και αποτελείται από: α) Τον διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνεται από διευθυντή σχολικής μονάδας. β) Δύο εκπαιδευτικούς με τουλάχιστο βαθμό Γ' πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, που υπηρετούν σε οργανική θέση στην περιφέρεια του οικείου Π.Υ.Σ.Π.Ε. και οι οποίοι επιλέγονται με τους αναπληρωτές τους μεταξύ των δεκαπέντε που κατά την ημερομηνία συγκρότησης κατέχουν τη μεγαλύτερη πραγματική διοικητική υπηρεσία σε θέσεις διευθυντή πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, προϊσταμένου γραφείου πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης ή διευθυντή σχολικής μονάδας πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. γ) Δύο τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών.

Ειδικά, για τα Π.Υ.Σ.Π.Ε. Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου και στις περιπτώσεις που αυτά εξετάζουν θέματα εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο μειονοτικό πρόγραμμα των μειονοτικών σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, οι δύο (2) αιρετοί εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών, καθώς και οι αναπληρωτές αυτών προέρχονται από τους εκπαιδευτικούς του μειονοτικού προγράμματος των μειονοτικών σχολείων πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Για την εκλογή τους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 19 μέχρι και 31 και του άρθρου 47 του π.δ. 1/2003 (Α' 1).

2.α. Ως πρόεδρος του Π.Υ.Σ.Π.Ε. ορίζεται ο διευθυντής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και ως αντιπρόεδρος ορίζεται με την απόφαση συγκρότησης ένα από τα υπό στοιχείο β' της παραγράφου 2 τακτικά μέλη.

2.β. Αν η θέση του διευθυντή της οικείας διεύθυνσης πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι κενή, ορίζεται ως τακτικό μέλος του Συμβουλίου ο νόμιμος αναπληρωτής του. Στην περίπτωση αυτή χρέει προέδρου του Συμβουλίου ασκεί ο νόμιμος αναπληρωτής

«3. Το Περιφερειακό Συμβούλιο Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.) συγκροτείται από τον Περιφερειακό Διευθυντή Εκπαίδευσης υστέρα από εισήγηση του οικείου Διευθυντή εκπαίδευσης και αποτελείται από: α) Τον διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, που αναπληρώνεται από διευθυντή σχολικής μονάδας. β) Δύο εκπαιδευτικούς με τουλάχιστο βαθμό Γ' δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που υπηρετούν σε οργανική θέση στην περιφέρεια του οικείου Π.Υ.Σ.Δ.Ε. και οι οποίοι επιλέγονται με τους αναπληρωτές τους μεταξύ των δεκαπέντε που κατά την ημερομηνία συγκρότησης κατέχουν τη μεγαλύτερη πραγματική διοικητική υπηρεσία σε θέσεις διευθυντή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, προϊσταμένου γραφείου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή διευθυντή σχολικής μονάδας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. γ) Δύο τακτικούς αιρετούς εκπροσώπους των εκπαιδευτικών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που αναπληρώνονται από δύο αναπληρωματικούς αιρετούς εκπροσώπους αυτών.

Ειδικά, για τα Π.Υ.Σ.Δ.Ε. Ξάνθης και Ροδόπης και στις περιπτώσεις που αυτά εξετάζουν θέματα εκπαιδευτικών που υπηρετούν στο μειονοτικό πρόγραμμα των μειονοτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι δύο (2) αιρετοί εκπρόσωποι των εκπαιδευτικών, καθώς και οι αναπληρωτές αυτών, προέρχονται από τους εκπαιδευτικούς του μειονοτικού προγράμματος των μειονοτικών σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για την εκλογή τους εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 19 μέχρι και 31 και του άρθρου 47 του π.δ. 1/2003 (Α' 1).»

3.α. Ως πρόεδρος του Π.Υ.Σ.Δ.Ε. ορίζεται ο διευθυντής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ως αντιπρόεδρος ορίζεται με την απόφαση συγκρότησης ένα από τα υπό στοιχείο β' της παραγράφου 3 τακτικά μέλη.

3.β. Αν η θέση του διευθυντή της οικείας διεύθυνσης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι κενή, ορίζεται ως τακτικό μέλος του Συμβουλίου ο νόμιμος αναπληρωτής του. Στην περίπτωση αυτή χρέει προέδρου του Συμβουλίου ασκεί ο νόμιμος αναπληρωτής

• Άρθρο 43

Οργανισμός ΥΠ.Π.Ε.Θ.

1. Το άρθρο 66 του Π.Δ. 114/14 (Α' 181) «Προϊστάμενοι οργανικών μονάδων», που αντικαθίσταται, έχει ως ακολούθως:

Άρθρο 66

ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ ΟΡΓΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Των οργανικών μονάδων τού Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων προϊστανται ύπαλληλοι, ως εξής:

α) Σε όλες τις Γενικές Δ/νσεις του Υπουργείου υπάλληλοι όλων των κλάδων και ειδικοτήτων κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ),

β) Σε όλες τις Δ/νσεις του Υπουργείου υπάλληλοι όλων των κλάδων και ειδικοτήτων κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ),

γ) Σε όλα τα Τμήματα του Υπουργείου υπάλληλοι όλων των κλάδων και ειδικοτήτων κατηγορίας Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ). Μόνο στο Τμήμα Πρωτοκόλλου, Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης (ΠΕ) ή Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΤΕ). Μόνο στο Τμήμα Πρωτοκόλλου,

Ηλεκτρονικών Συστημάτων και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης δύναται να προϊσταται κατ

Στρατηγικού Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης έκπαίδευσης (ΔΕ).

Κατά τα λοιπά εφαρμόζεται ο νόμος 4275/2014(Α 149), όπως εκάστοτε θα ισχύει.

• Άρθρο 44

Θέματα στελεχών εκπαίδευσης

1. Το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 28 του ν.4327/2015 (Α' 50) που αντικαθίσταται, έχει ως ακολούθως:
3. Παρατείνεται η θητεία των υπηρετούντων σχολικών συμβούλων έως 31 Δεκεμβρίου 2015.

3. Οι παράγραφοι 14, 15 και 16 του άρθρου 26 του ν.3879/2010 (Α' 163), που καταργούνται, έχουν ως εξής:

14. Εκπαιδευτικοί που έχουν διοριστεί σε θέσεις Γενικών ή Ειδικών Γραμματέων και Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, καθώς και Προέδρων ή Διευθύνοντων Συμβούλων φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο αυτό, μετά τη λύση της σχέσης εργασίας τους στις παραπάνω θέσεις και έως την επιλογή νέων στελεχών εκπαίδευσης, υπηρετούν ως στελέχη παιδαγωγικής καθοδήγησης σε περιοχές που επιθυμούν, εκτελώντας καθήκοντα σχολικών συμβούλων της ειδικότητάς τους, τα οποία τους ανατίθενται από τον οικείο Περιφερειακό - Διευθυντή Εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του Προϊσταμένου του Τμήματος Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης.

Κατά τα λοιπά για τους σχολικούς συμβούλους της παρούσας παραγράφου, έχουν εφαρμογή όλες οι κείμενες διατάξεις για τους σχολικούς συμβούλους του ν. 3848/2010 (Α' 71).

15. Σχολικοί σύμβουλοι που τοποθετούνται σε θέσεις Προϊσταμένων των Διευθύνσεων Σπουδών Πρωτοβάθμιας -Εκπαίδευσης και -Σπουδών Δευτεροβάθμιας - Εκπαίδευσης, Φυσικής Αγωγής, Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (Σ.Ε.Π.Ε.Δ.) και Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Κεντρικής Υπηρείας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων ή σε θέσεις Προϊσταμένων των Τμήμάτων Επιστημονικής - Παιδαγωγικής Καθοδήγησης των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης αναπληρώνονται από τον επόμενο στη σειρά κατάταξης στον οικείο αξιολογικό πίνακα και επανέρχονται στις θέσεις των σχολικών συμβούλων, αν για στον οικείο αξιολογικό πίνακα και επανέρχονται στις θέσεις των σχολικών συμβούλων, αν για την κάλυψη κενούμενης θέσης στελέχους της έκπαίδευσης.

16. Στελέχη της εκπαίδευσης που τοποθετούνται σε θέσεις Περιφερειακών Διευθυντών Εκπαίδευσης ή Προϊσταμένων Διευθύνσεων Σπουδών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης και Σπουδών Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, Φυσικής Αγωγής, Συμβουλευτικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Εκπαιδευτικών Δραστηριοτήτων (Σ.Ε.Π.Ε.Δ.), και Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, μπορούν να επιλέξουν μεταξύ των αποδιχών της θέσης στελέχους της εκπαίδευσης που κατείχαν και αυτών της θέσης στην οποία τοποθετούνται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VIII

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

• Άρθρο 46

Αντικατάσταση διάταξης ν.2160/1993 (Α'118)

Η παράγραφος 2 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

2.α. Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού συγκροτείται δεκαμελής «Επιτροπή Τουριστικών Λιμένων». Η

Επιτροπή αποτελείται από τον Γενικό Γραμματέα Τουριστικών Υποδομών και Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού με αναπληρωτή τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Επενδύσεων και Ανάπτυξης του ίδιου ως άνω Υπουργείου, τους Προϊσταμένους των Διευθύνσεων Τουριστικών Λιμένων και Χωροταξικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Τουρισμού, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης της Εφορείας Ενάλιων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού και Αθλητισμού, έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και έναν δικηγόρο τουλάχιστον παρ' Εφέταις. Οι εκπρόσωποι των Υπουργείων ορίζονται από τον οικείο Υπουργό.

β. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζεται ως Πρόεδρος της Επιτροπής ο Γενικός Γραμματέας Τουριστικών Υποδομών και Επενδύσεων του Υπουργείου Τουρισμού με αναπληρωτή τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Επενδύσεων και Ανάπτυξης του ίδιου Υπουργείου. Με την ίδια απόφαση ορίζονται τα αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής και ο γραμματέας της Επιτροπής με τον αναπληρωτή του.

• Άρθρο 47

1. Από το β' εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3297/2004, στο οποίο απαλείφονται οι λέξεις «και των προμηθευτών», έχει ως εξής:

2. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή επιλαμβάνεται των υποθέσεων της αρμοδιότητάς του, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν σχετικής ενυπόγραφης αναφοράς ενός τουλάχιστον των ενδιαφερόμενων μερών. Επίσης, επιλαμβάνεται με όμοιο τρόπο και αιτημάτων των καταναλωτών ή ενώσεων των καταναλωτών και των προμηθευτών, που έχουν απορριφθεί στο πλαίσιο διαδικασιών που εφαρμόζονται από άλλους καθιερωμένους φορείς εξώδικης ρύθμισης επί μέρους καταναλωτικών διαφορών.

2. Η παρ. 11 του άρθρου 3 του ν. 3297/2004, που αντικαθίστανται, έχει ως εξής:

11. Η έκθεση του Συνηγόρου του Καταναλωτή υποβάλλεται τον Ιούνιο κάθε έτους στον Πρωθυπουργό και τον Πρόεδρο της Βουλής και κοινοποιείται στον Υπουργό Ανάπτυξης. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να υποβάλλει στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής και τον Υπουργό Ανάπτυξης ειδικές εκθέσεις και κατά τη διάρκεια του έτους. Η ετήσια έκθεση του Συνηγόρου του Καταναλωτή συζητείται σε ειδική συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής κατά τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό της και δημοσιεύεται σε ειδική έκδοση του Εθνικού Τυπογραφείου.

3β) Οι παράγραφοι 2,5 και 9 του άρθρου 4 του ν. 3297/2004, που αντικαθίστανται, έχουν ως εξής:

2. Η αναφορά υποβάλλεται εντός τριών (3) μηνών, αφότου ο ενδιαφερόμενος έλαβε πλήρη γνώση της βλαπτικής γι' αυτόν πράξης ή παράλειψης που συνιστά την καταναλωτική διαφορά και καταχωρείται σε ειδικό μητρώο. Η υποβολή της δεν διακόπτει ούτε αναστέλλει τις προβλεπόμενες από το νόμο προθεσμίες για την άσκηση ένδικου βοηθήματος.

5. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή και οι επιτροπές προτείνουν τη φιλική διευθέτηση της διαφοράς, επιδιώκοντας να συμβιβάζουν τα εμπλεκόμενα μέρη. Εφόσον επιτευχθεί συμβιβασμός, συντάσσεται περί αυτού πρακτικό από τον Συνήγορο του Καταναλωτή ή τον Πρόεδρο της οικείας επιτροπής φιλικού διακανονισμού κατά περίπτωση, το οποίο υπογράφεται από τα εμπλεκόμενα μέρη ή τους νόμιμους εκπροσώπους τους και επέχει θέση δικαστικού συμβιβασμού. Αν δεν επιτευχθεί συμβιβασμός ο Συνήγορος του Καταναλωτή προβαίνει στη διατύπωση έγγραφης σύστασης προς τα δύο μέρη με σκοπό την επίλυση της διαφοράς. Σε περίπτωση που κάποιο από τα εμπλεκόμενα μέρη δεν αποδεχθεί τα

διαλαμβανόμενα στην έγγραφη σύσταση της Αρχής, ο Συνήγορος του Καταναλωτή δύναται να δημοσιοποιήσει το γεγονός κοινοποιώντας καταλλήλως το πόρισμά του.

9. Ο Συνήγορος του Καταναλωτή μπορεί να συνεργάζεται με άλλες Αρχές ή υπηρεσίες, οι οποίες επιλαμβάνονται θεμάτων που αφορούν τον καταναλωτή.

- **Άρθρο 48**

Εκλογές Επιμελητηρίων

1. Το δεύτερο, τρίτο και τέταρτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 30 του ν. 3419/2005 (Α' 297), που αντικαθίστανται, έχουν ως εξής:

5. (...) Οι εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων μετά τις εκλογές που διεξήχθησαν κατά το προηγούμενο εδάφιο, θα διεξαχθούν μεταξύ 15ης Νοεμβρίου και 15ης Δεκεμβρίου 2011. Η θητεία των εκλεγμένων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων παρατείνεται μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών κατά το προηγούμενο εδάφιο. Οι εκλογικές επιτροπές που έχουν συγκροτηθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2081/1992, όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του ν. 3419/2005, για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων, διατηρούνται και παραμένουν αρμόδιες για τις εκλογές που θα διεξαχθούν σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

2. Το ένατο και δέκατο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 3419/2005 (Α' 297) που αντικαθίστανται, έχουν ως εξής:

Οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη νέου διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, θα διεξαχθούν τέσσερις (4) μήνες μετά από την εκλογή των νέων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο. Η θητεία του διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου, που λειτουργεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, παρατείνεται μέχρι το χρόνο που προβλέπεται στο προηγούμενο εδάφιο.

- **Άρθρο 49**

Τροποποίηση διατάξεων ν. 4314/2014 (Α'265)

Το άρθρο 72 του ν. 4314/2014 (Α'265), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

Άρθρο 72

Χρηματοδοτήσεις και πληρωμές από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

Οι δράσεις των προγραμμάτων ΠΑΑ και ΕΠΑΛΟ, που θα εγγραφούν στο ΠΔΕ θα χρηματοδοτηθούν με μεταφορά των πιστώσεων από την Τράπεζα της Ελλάδος στον ειδικό λογαριασμό (ΕΛΕΓΕΠ) που τηρεί σε πιστωτικό ίδρυμα ο ΟΠΕΚΕΠΕ. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη διαδικασία πληρωμών των έργων των προγραμμάτων ΠΑΑ και ΕΠΑΛΟ που θα βαρύνουν τον ανωτέρω ειδικό λογαριασμό. Ειδικότερα για το ΠΑΑ οι δημόσιες δαπάνες μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το ΠΔΕ ή και τον τακτικό προϋπολογισμό, όπως κάθε φορά ορίζεται στην απόφαση ένταξης της κάθε πράξης στο ΠΑΑ.

• Άρθρο 51

1. Η παράγραφος 3 της υποπαραγράφου Δ.5, της παραγράφου Δ', του άρθρου 2, του Β' Μέρους, του ν.4336/2015 (Α' 94), που αντικαθίσταται, έχει ως ακολούθως :
3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 ισχύουν από 1.10.2015, ενώ οι διατάξεις της παραγράφου 2, από 1.10.2016.
3. Η παράγραφος 9 του άρθρου 7 του ν. 4337/2015 (Α' 129), όπου οι φράσεις «της παραγράφου 4» και «της παραγράφου 6» αντικαθίστανται από τις φράσεις «της παραγράφου 2» και «της παραγράφου 4» αντίστοιχα, έχει ως εξής:
9. Η ισχύς των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 4 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 6 του άρθρου 3 αρχίζει την 1.12.2015.

4. Η περίπτωση ββ της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 4321/2015 (Α' 32), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:
- ββ. η ακίνητη περιουσία του οφειλέτη, όπως προκύπτει από τη δήλωση περιουσιακής κατάστασης (Ε9) είναι αντικειμενικής αξίας μέχρι 150.000 ευρώ και

• Άρθρο 52

Τροποποίηση του ν.2960/01 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας»

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 87 του ν.2960/01, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:
3. Εφαρμόζεται μειωμένος κατά πενήντα τοις εκατό (50%) ο συντελεστής ειδικού φόρου κατανάλωσης μπύρας, έναντι του ισχύοντος κανονικού συντελεστή, για την μπύρα που παράγεται στη χώρα μας ή στα άλλα Κράτη – Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης από ανεξάρτητα μικρά ζυθοποιεία, εφόσον η παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μπύρας ετησίως.

Για την εφαρμογή του μειωμένου συντελεστή ο όρος «ανεξάρτητο μικρό ζυθοποιείο» σημαίνει το ζυθοποιείο το οποίο πληροί τις εξής προϋποθέσεις:

- είναι νοιμικώς και οικονομικώς ανεξάρτητο από οποιοδήποτε άλλο,
- χρησιμοποιεί δικές του εγκάταστάσεις και
- δεν λειτουργεί βάσει άδειας εκμεταλλεύσεως άλλου επιτηδευματία.

Θεωρούνται επίσης ως ένα και μόνο ανεξάρτητο μικρό ζυθοποιείο δύο ή περισσότερα μικρά ζυθοποιεία όταν αυτά συνεργάζονται και η συνδυασμένη ετήσια παραγωγή τους δεν υπερβαίνει τα 200.000 εκατόλιτρα μπύρας.

Ο μειωμένος αυτός συντελεστής καθορίζεται σε ένα ευρώ και τριάντα λεπτά (1,30 €) ανά βαθμό PLATO κατά όγκο και εκατόλιτρο μπύρας

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των διατάξεων της παρούσας παραγράφου καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

• Άρθρο 53

Το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης β.ι) της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Δ.7 της παραγράφου Δ. του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις-Κύρωση τού Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (Α' 94), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

β. i) Στις υφιστάμενες οργανικές θέσεις στη ΓΓΔΕ προστίθενται 500 νέες, οι οποίες θα καλυφθούν από προσωπικό που υπηρετεί στην ΕΓ.ΣΔΟ.Ε.

Το πρώτο εδάφιο της υποπερίπτωσης γ' της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Δ.7 της παραγράφου Δ. του άρθρου 2 του ν. 4336/2015, όπου διαγράφεται ο αριθμός 3.500 και μετά το τέλος του εδαφίου προστίθεται νέο εδάφιο, έχει ως εξής:

γ. Με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι λεπτομέρειες και κάθε διαδικαστικό ζήτημα για τη μεταφορά 3.500 υποθέσεων που ελέγχονται από την Ειδική Γραμματεία του Σ.Δ.Ο.Ε. στη Γ.Γ.Δ.Ε.. Με τον όρο «υπόθεση» νοείται έλεγχος συγκεκριμένου Φυσικού ή Νομικού Προσώπου. Η αντιμετώπιση των υπολούπων υποθέσεων, που θα παραμείνουν στην Ε.Γ. του Σ.Δ.Ο.Ε. θα καθορισθεί με νομοθετική ρύθμιση μέχρι τις 30.10.2015.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Χ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

- **Άρθρο 54**

1. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 35 του νόμου 4262/2014 (Α' 114) όπως ισχύει και η ημερομηνία «31.8.2015» αντικαθίσταται με την ημερομηνία «31.1.2016», έχει ως εξής:
Ο Οργανισμός Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (ΟΜΜΑ), από την έναρξη ισχύος του παρόντος άρθρου μέχρι και την 31.8.2015, απαλλάσσεται της υποχρέωσης προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας, καθώς και αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τα χρέη του προς το Ελληνικό Δημόσιο, το ΙΚΑ ή άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς, κύριας ή επικουρικής ασφάλισης, για όλες τις πράξεις και συναλλαγές που αυτά απαιτούνται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, πλην της μεταβίβασης ακινήτου ιδιοκτησίας του.

- **ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI**

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

- **Άρθρο 55**

1. Η πρώτη παράγραφος του άρθρου 67 του Νόμου 4331/2015 (Α'69), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:
1. Στην περίπτωση που, κατ' εφαρμογή του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2881/2001 έχει αναληφθεί από τον Οργανισμό, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 2881/2001 (Α'16), τίμημα από 1.6.2009 και εφεξής, ως προϊόν εκποίησης ενός ή περισσοτέρων ναυαγίων και επικίνδυνών ή επιβλαβών πλοίων μέσω πλειοδοτικού διαγωνισμού, ο Οργανισμός, ενεργώντας για λογαριασμό τού κυρίου του ναυαγίου ή της διαχειρίστριας εταιρείας, υποχρεώνεται να αποδώσει εξ αυτού του τιμήματος ποσό προς εξόφληση κατά κεφάλαιο, τόκους και επιδικασθείσες δικαστικές δαπάνες, αξιώσεων κατά του κυρίου του ναυαγίου ή της διαχειρίστριας εταιρείας εργαζομένων στις ως άνω εταιρείες με κύρια ασφάλιση στο ΙΚΑ και επικουρική στο ΕΤΕΑ (πρώην ΤΕΑΥΝΠΤ-ΤΑΝΠΥ), οι οποίες προέρχονται από προϋπάρχασα μεταξύ τους σχέση εξαρτημένης εργασίας, λόγω μη καταβολής σε αυτούς μισθών, επιδόμάτων, δώρων εορτών, αμοιβών υπερωριακής απασχόλησης, αμοιβών για εργασία κατά τα Σάββατα, Κυριακές και αργίες, αποζημιώσεων απόλυσης, όπως οι αξιώσεις αυτές προκύπτουν από την εφαρμογή των συμβάσεων εργασίας και των γενικών εργατικών διατάξεων.

Η απόδοση στον δικαιούχο γίνεται με την προσκόμιση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης, σύμφωνα με τα κάτωτέρω οριζόμενα, καθώς και κάθε άλλου αναγκαίου εγγράφου που θεμελιώνει την υπαγωγή του εκάστοτε δικαιούχου στην παρούσα ρύθμιση, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 205 του ν. 3816/1958 (Α'32) και των σχετικών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας.

3. Η τέταρτη παράγραφος του άρθρου 67 του Νόμου 4331/2015 (Α'69), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

4. Σε περίπτωση που το αναληφθέν από τον Οργανισμό τίμημα δεν επαρκεί για την πλήρη ικανοποίηση των δικαιούχων της παραγράφου 1, αθροίζεται και το κατ' εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 2 του ν. 2881/2001 κατατεθειμένο στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων τίμημα, μέχρι του ύψους της συμπλήρωσης του καταβλητέου ποσού. Σε αυτήν την περίπτωση, η καταβολή διενεργείται με εντολή του αρμοδίου συμβολαιογράφου και επάγεται την απόσβεση των εκ της εργασιακής σχέσης απαιτήσεων. Οι απαιτήσεις της παραγράφου 1 του παρόντος κατατάσσονται με προνόμιο β' τάξης, κατά παρέκκλιση των διατάξεων του άρθρου 205 του ν. 3816/1958 (Α'32).

- **Άρθρο 56**

3. Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 33 παρ. 12 του Νόμου 4256/2014 (Α' 92), όπου η φράση "εντός ενός έτους από την ολοκλήρωση του" αντικαθίσταται από τη φράση "εντός ενός έτους από την ορκωμοσία των επιτυχόντων υποψηφίων", έχει ως εξής:

12. Οι κενές οργανικές θέσεις από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 56 του ν. 4150/2013 (Α' 102), οι οποίες εξακολουθούν να υφίστανται και μετά τη διενέργεια διαγωνισμού για την κατάταξη υποψηφίων στις παραγωγικές Σχολές Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής, μπορεί, εφόσον υπάρχουν επιτακτικές υπηρεσιακές ανάγκες, να συμπληρώνονται από τους πίνακες των επιλαχόντων του οικείου διαγωνισμού, εντός ενός έτους από την ολοκλήρωσή του, και οι επιλαχόντες αυτοί κατατάσσονται ως νέα εκπαιδευτική σειρά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ XI

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΡΘΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

- **Άρθρο 57**

Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 11 του ένατου άρθρου του πρώτου άρθρου του νόμου 4335/2015 (Α' 87), που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

11.-(...)-Μέχρι-την-έκδοση-του-προεδρικού-διατάγματος,-θι-διετυπώσεις-δημοσιότητας-καλύπτεται-με-τη δημοσίευσή των προβλεπόμενων στις ανωτέρω διατάξεις πράξεων και στοιχείων, εντός των τασσόμενων από αυτές προθεσμιών, σε κύριο φύλλο καθημερινής εφημερίδας που εκδίδεται στο δήμο όπου βρίσκεται ο τόπος του πλειστηριασμού και αν δεν εκδίδεται τέτοια εφημερίδα, σε κύριο φύλλο κάθημερινής εφημερίδας, που εκδίδεται στην περιφερειακή ενότητα, διαφορετικά στην έδρα της περιφέρειας όπου υπάγεται ο δήμος.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ- ΈΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

- **Άρθρο 58**

Καταργούμενες διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργούνται οι παρακάτω διατάξεις, όπως ισχύουν:

α) Τα άρθρα 1, 2, 3, 6, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15 του ν. 3855/2010, τα οποία έχουν ως εξής:

Σκοπός

Με τις διατάξεις του παρόντος νόμου εναρμονίζεται η ελληνική νομοθεσία με την Οδηγία 2006/32/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006 «για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της Οδηγίας 93/76/EOK του Συμβουλίου» (ΕΕ L 114/64), που αποσκοπεί στην οικονομικά αποτελεσματική βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση ενέργειας και στην ανάπτυξη αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού:

- α) καθορίζονται εθνικοί στόχοι εξοικονόμησης ενέργειας, θεσπίζεται το απαραίτητο θεσμικό και νομικό πλαίσιο και προβλέπονται τα αντίστοιχα χρηματοοικονομικά μέσα για την επίτευξη των στόχων αυτών, παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα και προβλέπονται οι αναγκαίοι μηχανισμοί ενεργειακής απόδοσης για την άρση των φραγμών και των ατελειών της αγοράς που παρεμποδίζουν την αποδοτική τελική χρήση της ενέργειας και
- β) δημιουργούνται οι συνθήκες για την ανάπτυξη και την προώθηση της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στον τελικό καταναλωτή.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών νόμος εφαρμόζεται:

- α) στους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών και άλλων μέτρων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης, στους διανομείς ενέργειας, στους διαχειριστές δικτύων διανομής και στις επιχειρήσεις λιανικής πώλησής ενέργειας,
- β) στους τελικούς καταναλωτές, σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 3,
- γ) στις ένοπλες δυνάμεις, στο μέτρο που η εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν αντίκειται στη φύση και στον κύριο στόχο των δραστηριοτήτων τους, όπως ιδίως στις κτιριακές υποδομές και στα οχήματα μεταφοράς του πολιτικού προσωπικού τους. Από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου εξαιρούνται τα υλικά του χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στρατιωτικούς σκοπούς, καθώς και οι κτιριακές υποδομές συγκεκριμένου προσορισμού που απαιτούν εδική κατασκευή (π.χ. στρατιωτικά καταφύγια, αποθήκες πυρομαχικών κ.ά.).

2. Για τον προσδιορισμό και τον έλεγχο του ενδεικτικού στόχου σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5, στην έννοια του τελικού καταναλωτή δεν περιλαμβάνονται οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στις κατηγορίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα I της Η.Π.54409/2632/ 27.12.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων (ΦΕΚ 1931 Β'), που εκδόθηκε σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/87/EK «σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Κοινότητας και την τροποποίηση της Οδηγίας 96/61/EK του Συμβουλίου», του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003.

Άρθρο 3

Ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, οι ακόλουθοι ορισμοί έχουν την εξής έννοια:

- α) «Ενέργεια»: Κάθε μορφή εμπορικώς διαθέσιμης ενέργειας, όπως η ηλεκτρική ενέργεια, το φυσικό αέριο (συμπεριλαμβανομένου του υγροποιημένου φυσικού αερίου), το υγραέριο, κάθε καύσιμο που χρησιμοποιείται για θέρμανση και ψύξη (συμπεριλαμβανομένης της τηλεθέρμανσης και της τηλεψύξης), ο άνθρακας, ο λιγνίτης, η τύρφη, τα καύσιμα κίνησης (εξαιρουμένων των καυσίμων των αεροσκαφών και των πλοίων) και η βιομάζα όπως ορίζεται στην περίπτωση 8 του άρθρου 2 του ν. 3468/ 2006 (ΦΕΚ 129 Α').

β) «Ενεργειακή απόδοση»: Ο λόγος της εκροής επιδόσεων, υπηρεσιών, αγαθών ή ενέργειας προς την εισροή ενέργειας.

γ) «Βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης»: Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση λόγω τεχνολογικών, οικονομικών ή και αλλαγών στη συμπεριφορά των τελικών καταναλωτών.

δ) «Εξοικονόμηση ενέργειας»: Η ποσότητα της εξοικονομούμενης ενέργειας, η οποία προσδιορίζεται με τη μέτρηση ή και τον κατ' εκτίμηση υπολογισμό της κατανάλωσης πριν και μετά την υλοποίηση ενός ή περισσότερων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, με ταυτόχρονη εξασφάλιση της σταθερότητας των εξωτερικών συνθηκών που επηρεάζουν την ενεργειακή κατανάλωση.

ε) «Ενεργειακή υπηρεσία»: Το φυσικό όφελος, χρησιμότητα ή πλεονέκτημα που προκύπτει από το συνδυασμό ενέργειας με ενεργειακά αποδοτική τεχνολογία ή και δράση, η οποία δύναται να περιλαμβάνει την εγκατάσταση, λειτουργία, συντήρηση και τον έλεγχο που απαιτούνται για την παροχή της υπηρεσίας αυτής βάση συμβάσεως. Η εν λόγω υπηρεσία, υπό κανονικές συνθήκες, οδηγεί αποδεδειγμένα σε επαληθεύσιμη (με μέτρηση ή εκτίμηση) βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης ή και εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας.

στ) «Μηχανισμοί βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης»: Τα μέσα που χρησιμοποιούνται από το Δημόσιο ή τον ευρύτερο δημόσιο τομέα για τη δημιουργία υποστηρικτικού πλαισίου ή κινήτρων για τους συντελεστές της αγοράς, προκειμένου να παρέχουν και να αγοράζουν ενεργειακές υπηρεσίες και άλλα μέτρα βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης.

ζ) «Προγράμματα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης»: Οι δραστηριότητες που εστιάζονται σε ομάδες τελικών καταναλωτών και στοχεύουν σε επαληθεύσιμη (με μέτρηση ή εκτίμηση) βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

η) «Μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης»: Οι δράσεις που κατά κανόνα οδηγούν σε επαληθεύσιμη (με μέτρηση ή εκτίμηση) βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης.

θ) «Επιχείρηση Ενεργειακών Υπηρεσιών» (ΕΕΥ): Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που παρέχει ενεργειακές υπηρεσίες ή και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στις εγκαταστάσεις ή τα κτίρια του τελικού καταναλωτή, αναλαμβάνοντας επιχειρηματικό και οικονομικό κίνδυνο. Το οικονομικό αντάλλαγμα για την παρεχόμενη υπηρεσία βασίζεται, εν όλω ή εν μέρει, στην επίτευξη της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και στην τήρηση των λαούτων συμβατικών όρων ενέργειακής απόδοσης.

ι) «Σύμβαση ενεργειακής απόδοσης» (ΣΕΑ): Η συμφωνία που καταρτίζεται εγγράφως μεταξύ του δικαιούχου και του παρόχου ενεργειακής υπηρεσίας (κατά κανόνα ΕΕΥ), με αντικείμενο την εφαρμογή μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και σύμφωνα με την οποία το οικονομικό αντάλλαγμα του παρόχου για την πραγματοποιούμενη επένδυση συναρτάται από το μεταξύ αυτών συμβατικά οριζόμενο επίπεδο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

ια) «Χρηματοδότηση από Τρίτους»: Η συμφωνία, στην οποία συμμετέχει Τρίτος, επιπλέον του προμηθευτή ενέργειας και του δικαιούχου, ο οποίος χρηματοδοτεί το μέτρο βελτίωσης της ενεργειακής υπηρεσίας και για το σκοπό αυτό χρεώνει ποσό ισοδύναμο προς μέρος της εξοικονόμησης ενέργειας που επιτυχάνεται μέσω του μέτρου αυτού. Ο εν λόγω Τρίτος μπορεί να είναι ή όχι η ΕΕΥ.

ιβ) «Ενέργειακός έλεγχος»: Η σύστηματική διαδικασία από την οποία προκύπτει επαρκής γνώση τού συφιστάμενου συνόλου χαρακτηριστικών ενεργειακής κατανάλωσης ενός κτιρίου ή μιας οιμάδας κτιρίων, μιας βιομηχανικής δραστηριότητας ή και εγκατάστασης, καθώς και ιδιωτικών και δημόσιων υπηρεσιών. Με τον ενεργειακό έλεγχο εντοπίζονται και προσδιορίζονται ποσοτικά οι οικονομικά αποτελεσματικές δυνατότητες εξοικονόμησης ενέργειας και συντάσσεται σχετική έκθεση αποτελεσμάτων.

ιγ) «Χρηματοοικονομικά μέσα για την εξοικονόμηση ενέργειας»: Τα χρηματοοικονομικά μέσα, όπως ταμεία, επιδοτήσεις, φορολογικές ελαφρύνσεις, δάνεια, Χρηματοδότηση από Τρίτους, συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, συμβάσεις εγγυημένης εξοικονόμησης ενέργειας και άλλες συναφείς συμβάσεις,

τα οποία διατίθενται στην αγορά από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς για τη μερική ή την πλήρη κάλυψη του αρχικού κόστους υλοποίησης των μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

ιδ) «Τελικός καταναλωτής»: Το Δημόσιο και ο ευρύτερος δημόσιος τομέας και κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που καταναλώνει ενέργεια για δική του τελική χρήση και στον οποίο παρέχονται ενεργειακές υπηρεσίες.

ιε) «Διανομέας ενέργειας»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι υπεύθυνο για τη μεταφορά ενέργειας, με σκοπό τη διάθεσή της σε τελικούς καταναλωτές και σταθμούς διανομής, που πωλούν ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές. Διανομείς ενέργειας δεν θεωρούνται οι διαχειριστές δικτύων διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου της περ. ιστ' του παρόντος άρθρου.

ιστ) «Διαχειριστής δικτύου διανομής»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που είναι υπεύθυνο για την εκμετάλλευση, τη διασφάλιση της συντήρησης και εφόσον απαιτείται, για την ανάπτυξη του δικτύου διανομής ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου σε μια συγκεκριμένη περιοχή και κατά περίπτωση, των διασυνδέσεών του με άλλα δίκτυα και για τη διασφάλιση της μακροχρόνιας δυνατότητας του δικτύου να ανταποκρίνεται σε εύλογη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας ή φυσικού αερίου.

ιζ) «Επιχείρηση λιανικής πώλησης ενέργειας»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που πωλεί ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές.

ιη) «Μικροδιανομέας, μικρός διαχειριστής δικτύων διανομής και μικρή επιχείρηση λιανικής πώλησης»: Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διανέμει ή πωλεί ενέργεια σε τελικούς καταναλωτές λιγότερη από το ισοδύναμο των 75 γιγαβατωρών (GWh) ενέργειας ετησίως ή απασχολεί λιγότερο από δέκα άτομα ή του οποίου ο ετήσιος κύκλος εργασιών ή ο ετήσιος ισολογισμός δεν υπερβαίνει τα 2.000.000 ευρώ.

ιθ) «Λευκά πιστοποιητικά»: πιστοποιητικά τα οποία εκδίδονται από ανεξάρτητους πιστοποιημένους φορείς που πιστοποιούν και επιβεβαιώνουν την εξοικονόμηση ενέργειας που προκύπτει ως αποτέλεσμα εφαρμογής μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

Άρθρο 6

Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης – Κίνητρα και άλλα μέτρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης

1. Για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου που περιγράφεται στην παραγράφο 1 του άρθρου 4 λαμβάνονται οικονομικώς εφικτά, εύλογα και αποδοτικά μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, στο πλαίσιο υλοποίησης Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΔΕΑ).

Στα ΣΔΕΑ περιγράφονται τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης που σχεδιάζονται για την επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου, για την παροχή ενημέρωσης και συμβουλών, καθώς και οι δράσεις που αναδεικνύουν τον υπόδειγματικό ρόλο του δημόσιου τομέα κατά το άρθρο 8.

Με κοινή απόφαση τού Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και των καθ' ύλην αρμόδιων Υπουργών, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εγκρίνονται τα ΣΔΕΑ τα οποία υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

2. Με το πρώτο ΣΔΕΑ καθορίζεται ο εθνικός ενδεικτικός στόχος, καθώς και ενδιάμεσος εθνικός ενδεικτικός στόχος εξοικονόμησης ενέργειας μέχρι το 2010. Στο πρώτο ΣΔΕΑ εμπεριέχεται επίσης επισκόπηση της εθνικής στρατηγικής για την επίτευξη του ενδιάμεσου και του γενικού στόχου.

3. Το δεύτερο και τρίτο ΣΔΕΑ υποβάλλονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή το αργότερο έως τις 30 Ιουνίου 2011 και έως τις 30 Ιουνίου 2014 αντιστοίχως. Τα ΣΔΕΑ βασίζονται στα διαθέσιμα κάθε φορά στοιχεία, συμπληρωμένα με εκτιμήσεις και περιλαμβάνουν:

- α) ενδελεχή ανάλυση και αξιολόγηση του προηγούμενου ΣΔΕΑ,
- β) τελικά αποτελέσματα σχετικά με την επίτευξη των στόχων εξοικονόμησης ενέργειας, που ορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 4,

γ) σχέδια για επιπρόσθετα μέτρα και τις προβλεπόμενες συνέπειές τους, τα οποία εξετάζουν οποιαδήποτε υφιστάμενη ή αναμενόμενη απόκλιση από το στόχο και

δ) τη χρήση εναρμονισμένων δεικτών ενεργειακής απόδοσης και επιδόσεων αναφοράς, τόσο για την αποτίμηση των μέτρων που ελήφθησαν στο παρελθόν όσο και για τις εκτιμώμενες επιπτώσεις των μέτρων που σχεδιάζονται για το μέλλον, όπως αυτοί διαμορφώνονται κάθε φορά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, θεσπίζονται χρηματοοικονομικά μέσα ή και άλλα κίνητρα για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση, καθώς και εν γένει για την ανάπτυξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών. Η απόφαση αυτή, πριν την υπογραφή και τη θέση της σε ισχύ, κοινοποιείται προς έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 108 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με όμοια απόφαση χορηγούνται ενισχύσεις ήσσονος σημασίας σύμφωνα με τις διατάξεις του Απαλλακτικού Κανονισμού (ΕΚ) 1998/2006 (ΕΕ L 379/5) για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατά την τελική χρήση και την ανάπτυξη της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών και καθορίζεται το περιεχόμενο των ενισχύσεων, η διαδικασία, τα όργανα και οι προϋποθέσεις καταβολής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 8

Ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση στο Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ρυθμίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη σταδιακή εφαρμογή συστήματος ενεργειακής διαχείρισης σε όλους τους οργανισμούς του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα, ώστε να επιτυγχάνεται συστηματική και συνεχής βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης. Οι αρχές, απαιτήσεις και κατευθυντήριες οδηγίες του συστήματος ενεργειακής διαχείρισης καθορίζονται βάσει αντίστοιχου Διεθνούς ή Ευρωπαϊκού Προτύπου (EN 16001), όπως αυτά κάθε φορά επικαιροποιούνται.

Με όμοια απόφαση θεσπίζονται μέτρα βελτίωσης και τίθενται οι ελάχιστες απαίτήσεις ενεργειακής απόδοσης για τις προμήθειες του Δημοσίου και των φορέων του ευρύτερου δημόσιου τομέα, και χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, τη μεθοδολογία ελαχιστοποίησης του κόστους κύκλου ζωής των προμηθευόμενων ειδών ή συναφείς μεθόδους, ώστε να διασφαλίζεται η οικονομική αποτελεσματικότητά του. Οι ανωτέρω απαιτήσεις αφορούν τουλάχιστον:

α) στην αγορά νέου εξοπλισμού με αποδοτική κατανάλωση ενέργειας σε όλες τις καταστάσεις λειτουργίας, καθώς και στην κατάσταση αναμονής,

β) στην αντικατάσταση ή αναβάθμιση υφιστάμενου εξοπλισμού, κατά τα οριζόμενα στο στοιχείο α'.

Με την απόφαση αυτή ρυθμίζονται επίσης οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την αντικατάσταση ή αναβάθμιση μη ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού σε λειτουργία και η προληπτική συντήρηση υφιστάμενου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

Οι αντίστοιχες προμήθειες εξοπλισμού που δεν συμφωνούν με τις προδιαγραφές και τα πρότυπα που εξειδικεύονται με την ανωτέρω απόφαση δεν θεωρούνται δημόσια δαπάνη, δεν εκκαθαρίζονται και δεν ενταλματοποιούνται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες Δημοσιονομικού Ελέγχου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Θικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής καθορίζονται μέτρα μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης των κτιρίων του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα, καθώς και των δικτύων ηλεκτροφωτισμού δημόσιων κοινόχρηστων χώρων. Ειδικότερα, ρυθμίζονται οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης κατά την αγορά, εκμίσθωση ή ανέγερση, κτιρίων. Ή

τμημάτων τους, η υποχρεωτική χρήση φυσικού αερίου, εφόσον υπάρχει διαθεσιμότητα δικτύου, η υποχρεωτική σταδιακή εγκατάσταση κεντρικών θερμικών ηλιακών συστημάτων ή άλλων τεχνολογιών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και η εγκατάσταση συστημάτων διαχείρισης ενέργειας, καθώς και η χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων φωτισμού. Ομοίως ρυθμίζονται οι απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης των δικτύων ηλεκτροφωτισμού δημόσιων κοινόχρηστων χώρων με τη χρήση ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων τηλεδιαχείρισης φωτισμού.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής θεσπίζεται Κανονισμός προμηθειών για τα οχήματα όλων των κατηγοριών του Δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων καταρτίζεται κατάλογος προδιαγραφών ενεργειακώς αποδοτικών οχημάτων, χρησιμοποιώντας, κατά περίπτωση, τη μεθοδολογία ελαχιστοποίησης του κόστους κύκλου ζωής ή συναφείς μεθόδους για να διασφαλίζεται η οικονομική αποτελεσματικότητά του.

Με όμοια απόφαση ρυθμίζονται:

- α) η ποσότωση καθαρών οχημάτων, όπως ηλεκτρικά, υβριδικά, φυσικού αερίου, βιοκαυσίμου, υδρογόνου στις δημόσιες υπηρεσίες και οργανισμούς,
- β) η διαδικασία αντικατάστασης των παλαιών μεσαίων και βαρέων οχημάτων του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα δημοσίας χρήσης άνω των 3,5 τόνων και ηλικίας άνω της δεκαετίας ή μετατροπής των κινητήρων τους σε κινητήρες φυσικού αερίου,
- γ) η διαδικασία προμήθειας οχημάτων με βάση την ετικέτα οικονομίας-καυσίμου, ως κριτήριο επιλογής,
- δ) οι όροι και τα κριτήρια εφαρμογής εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την προώθηση των αρχών της οικονομικής οικολογικής και ασφαλούς οδήγησης προς τους οδηγούς των οχημάτων που χρησιμοποιούνται από τους οργανισμούς του Δημοσίου και ευρύτερου δημόσιου τομέα.

4. Το Δημόσιο και οι φορείς του ευρύτερου δημόσιου τομέα υποχρεούνται στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ τους σχετικά με τις βελτίστες πρακτικές που εφαρμόζουν για τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης. Προς το σκοπό αυτόν, το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής συγκεντρώνει τις ανωτέρω πληροφορίες από τους αρμόδιους φορείς και συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ανταλλαγή και διάδοση των πληροφοριών αυτών.

Άρθρο 9

Υποχρεώσεις των διανομέων ενέργειας, διαχειριστών δικτύων διανομής και επιχειρήσεων λιανικής πώλησης εγέργειας

1. Οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας υποχρεούνται να παρέχουν, ετησίως, στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής τις απαραίτητες συγκεντρωτικές στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τους τελικούς κατανάλωτές τους, προκειμένου να σχεδιάζονται και να υλοποιούνται πρόγραμματα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και να προάγονται και να παρακολουθούνται οι ενεργειακές υπηρεσίες και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης. Στα στοιχεία που παρέχονται πρέπει να περιλαμβάνονται πληροφορίες, για την κατανάλωση των τελικών χρηστών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωσή, των χαρακτηριστικών φορτίου, του διαχωρισμού και της γεωγραφικής θέσης των πελατών τους, καθώς και των ενεργειακών υπηρεσιών, ελέγχων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης που έχουν παρασχεθεί, αιμέσως ή εμμέσως, Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής δύναται να ζητεί πρόσθετες πληροφορίες από τους ανωτέρω υπόχρεους, τηρώντας την εμπιστευτικότητα των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που έρχονται σε γνώση του.

Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής εξειδικεύονται τα στοιχεία

που οφείλουν να παρέχουν οι ανωτέρω υπόχρεοι, ο χρόνος υποβολής τους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

2. Οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας, αμέσως ή και εμμέσως, δι' άλλων παρόχων ενεργειακών υπηρεσιών ή μέτρων βελτίωσης ενέργειακής απόδοσης, υποχρεούνται:

α) να τροσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές τους σε ανταγωνιστικές τιμές ενεργειακές υπηρεσίες ή και β) να προσφέρουν στους τελικούς καταναλωτές τους σε ανταγωνιστικές τιμές ενεργειακούς ελέγχους διενεργούμενους με άνεξάρτητο τρόπο ή μέτρα βελτίωσης ενέργειακής απόδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 13 και

γ) να δέχονται να εγκατασταθούν στα δίκτυα ηλεκτροφωτισμού δημόσιων κοινόχρηστων χώρων συστήματα τηλεδιαχείρισης και εξοικονόμησης ενέργειας.

3. Αν δεν συμμορφωθούν προς τις διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής επιβάλλεται πρόστιμο ύψους 5.000 – 250.000 ευρώ. Για το ύψος του επιβαλλόμενου προστίμου λαμβάνονται υπόψη ως κριτήρια ιδίως η βαρύτητα της παράβασης, οι συνέπειες που προκύπτουν από αυτή, ο βαθμός υπαιτιότητας και η τυχόν υποτροπή του παραβάτη.

Με απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αναπροσαρμόζεται το ύψος του ανωτέρω προστίμου και καθορίζεται η διαδικασία επιβολής του, ή υποβολή και εξέταση των ενστάσεων, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

4. Οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας της περίπτωσης ιη' του άρθρου 3, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου και υποχρεούνται, εντός τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, να προσκομίσουν στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75Α'), στην οποία νά αναφέρεται η πλήρωση μιας τουλάχιστον από τις προϋποθέσεις εξαίρεσης της περίπτωσης ιη' του άρθρου 3, με συνημμένα τα σχετικά αποδεικτικά έγγραφα.

5. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, δύναται να συσταθεί Ταμείο, που έχει τη μορφή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, για την επιδότηση προγραμμάτων και άλλων μέτρων βελτίωσης της ενέργειακής απόδοσης, καθώς και για την ανάπτυξη αγοράς παροχής ενέργειακών υπηρεσιών ή μέτρων βελτίωσης ενέργειακής απόδοσης, με σκοπό την εξυπηρέτησή των στόχων της εθνικής ενέργειακής πολιτικής για ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση ενέργειας. Ειδικότερα, αντικείμενο δραστηριότητας του Ταμείου αποτελεί η ενθάρρυνση των επενδύσεων και η ενίσχυση των πάσης φύσεως δραστηριοτήτων που σκοπεύουν στην εξοικονόμηση, στην ορθολογική χρήση ενέργειας, στον περιορισμό χρήσης ενεργοβόρων παραγωγικών διαδικασών, στην ανάπτυξη αγοράς παροχής ενέργειακών υπηρεσιών. Για το σκοπό αυτόν, το Ταμείο επιδοτεί το ίδιο ή εξασφαλίζει δυνατότήτες χρηματοδότησης επιχειρηματικών σχεδίων, επενδύσεων και προγραμμάτων που συνδέονται με τη βιώσιμη χρήση της ενέργειας και την αειφόρο ανάπτυξη. Οι πόροι του Ταμείου προέρχονται κυρίως από εισφορές των διανομέων ενέργειας, των διαχειριστών δικτύων διανομής και των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης ενέργειας κατά την έννοια του παρόντος νόμου. Το Ταμείο μπορεί να συγχρηματοδοτείται από κοινοτικά προγράμματα. Οι πόροι του Ταμείου είναι διαθέσιμοι σε όλους τους παρόχους μέτρων βελτίωσης της ενέργειακής απόδοσης, όπως ΕΕΥ, ανεξάρτητους ενέργειακούς συμβούλους, διανομείς ενέργειας, διαχειριστές δικτύων διανομής, επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας και εγκαταστάτες, καθώς και στους τελικούς καταναλωτές.

Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται η διαδικασία σύστασης, οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας του Ταμείου, οι πόροι, ο τρόπος και η διαδικασία χρηματοδότησής του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 11

Εκούσιες Συμφωνίες

Για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης τομέων τελικής κατανάλωσης ενέργειας, συνάπτονται εκούσιες συμφωνίες μεταξύ ιδιωτικών φορέων ή μεταξύ αυτών και φορέων του Δημοσίου ή υιοθετούνται άλλα σχήματα προσανατολισμένα στη λειτουργία της αγοράς, όπως τα λευκά πιστοποιητικά. Οι εκούσιες συμφωνίες υποβάλλονται προς αξιολόγηση στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής, από το οποίο εποπτεύονται, μέσω της υποβολής τακτικών εκθέσεων για την επίτευξη του προβλεπόμενου στόχου ή για τυχόν αναθεώρημένα ή και πρόσθετα μέτρα, όταν οι στόχοι δεν επιτυγχάνονται ή δεν αναμένεται να επιτευχθούν.

Με την έπιφύλαξη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών που περιέχονται σε αυτές, οι ανωτέρω συμφωνίες δημοσιεύονται πριν από την εφαρμογή τους στον ειδικό διαδικτυακό χώρο του άρθρου 12 που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής και περιλαμβάνουν πρόσκληση προς τους ενδιαφερόμενους για την υποβολή παρατηρήσεων, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 12

Διαθεσιμότητα πληροφοριών

1. Για την πληροφόρηση των ενδιαφερόμενων φορέων της αγοράς, δημιουργείται ειδικός διαδικτυακός χώρος, που τηρείται στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής, μέσω του οποίου παρέχεται ενημέρωση σχετικά με τους μηχανισμούς ενεργειακής απόδοσης, τα χρηματοοικονομικά μέσα και τα τρέχοντα προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας, τις εκούσιες συμφωνίες, το ισχύον κάθε φορά νομοθετικό πλαίσιο, τα μητρώα φυσικών ή νομικών προσώπων που σχετίζονται με την παροχή ενεργειακών υπηρεσιών και ελέγχων, τις βέλτιστες πρακτικές, το εκπαιδευτικό υλικό, τις δράσεις δημοσιότητας, καθώς και κάθε άλλο μέτρο στο πλαίσιο εφαρμογής του παρόντος νόμου, με την έπιφύλαξη προστασίας των προσωπικών δεδομένων και των εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής, θεσπίζονται κίνητρα για τους φορείς της αγοράς για να παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες, πληροφορίες και συμβουλές προς τους τελικούς πελάτες σχετικά με τη βελτίωση της ενεργειακής τους απόδοσης κατά την τελική χρήση, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συγκρισιμότητα των πληροφοριών και την προώθηση συνθηκών ισότιμου ανταγωνισμού.

3. Το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Άλλαγής διαθέτει στους υφιστάμενους ή δυνητικούς αγοραστές ενεργειακών υπηρεσιών και άλλων μέτρων βελτίωσης ενεργειακής απόδοσης του Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, υποδείγματα συμβάσεων σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα για την εξοικονόμηση ενέργειας με τους ελάχιστους υποχρεωτικούς όρους. Τα μέρη δύνανται να θέτουν επιπλέον όρους που δεν έρχονται σε αντίθεση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και το ελάχιστο περιεχόμενο της σύμβασης.

Άρθρο 13

Ρύθμιση τιμολογίων και άλλες υποχρεώσεις για την ενίσχυση της ενεργειακής αποδοτικότητας
Κατά την έγκριση των τιμολογίων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας
και φυσικού αερίου σύμφωνα με τη διάδικασία που καθορίζεται στον ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α') και στον ν.
3428/2005 (ΦΕΚ 313 Α') αντιστοίχως, καταργούνται τα στοιχεία των τιμολογίων αυτών που προκαλούν
άσκοπη αύξηση της διακινούμενης ενέργειας. Δύναται να επιβάλλονται στους κατόχους αδειών του ν.
2773/1999 και στις επιχειρήσεις φυσικού αερίου του ν. 3428/2005 αντιστοίχως, υποχρεώσεις παροχής

υπηρεσιών κοινής ωφέλειας, που αφορούν στην ενεργειακή αποδοτικότητα, κατά τη διαδικασία του άρθρου 28 του ν. 3426/2005 (ΦΕΚ 309 Α') και του άρθρου 34 του ν. 3428/2005.

Κατ' εξαίρεση των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο, διατηρούνται τα στοιχεία των τιμολογίων που εξυπηρετούν κοινωνικό σκοπό, εφόσον οι δυσμενείς επιπτώσεις στα δίκτυα μεταφοράς και διανομής λόγω των στοιχείων αυτών είναι οι ελάχιστες δυνατές και δεν είναι δυσανάλογες προς τον κοινωνικό σκοπό.

Άρθρο 14

Ενεργειακό Έλεγχοι

- Οι ενεργειακοί έλεγχοι σχεδιάζονται για να εντοπίζουν δυνητικά μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και εφαρμόζονται κατά ανεξάρτητο τρόπο σε όλους τους τελικούς καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των μικρών οικιακών και εμπορικών πελατών και των μικρομεσαίων πελατών του βιομηχανικού τομέα. Για τα κτίρια οι ενεργειακοί έλεγχοι διεξάγονται από ΕΕΥ και ενεργειακούς επιθεωρητές κατά την έννοια του ν. 3661/2008 (ΦΕΚ 89 Α'). Για τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις οι έλεγχοι διεξάγονται σύμφωνα με τις διατάξεις της Δ6/Β/ΥΚ/11038/8.7.1999 κοινής απόφασης των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων (ΦΕΚ 1526 Β'), ώστε να επιτυγχάνονται αποτελεσματικές και υψηλής ποιότητας παρεχόμενες υπηρεσίες. Ειδικότερα, για τη διαδικασία των ενεργειακών επιθεωρήσεων στον κτιριακό τομέα εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 3 του ν. 3661/2008 καθώς και ο Κανονισμός Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων, ο οποίος εγκρίθηκε με την Δ6/Β/οικ 5825/9.4.2010 (ΦΕΚ 407 Β').
- Η διενέργεια ενεργειακών ελέγχων στο πλαίσιο συστημάτων που βασίζονται σε εκούσιες συμφωνίες μεταξύ ενδιαφερόμενων φορέων και φορέων του Δημοσίου, διεξάγονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραγράφου 1.
- Τα τμήματα της αγοράς με υψηλό κόστος συναλλαγών και όχι πολύπλοκες εγκαταστάσεις του βιομηχανικού τομέα, είναι δυνατόν να προσεγγίζονται και με άλλα μέτρα, όπως ερωτηματολόγια και ηλεκτρονικά προγράμματα, που διατίθενται μέσω του διαδικτύου ή αποστέλλονται ταχυδρομικά.

Άρθρο 15

Μετρητές και αναλυτικοί λογαριασμοί για την κατανάλωση ενέργειας

- Οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας που έχουν την ευθύνη εγκατάστασης, λειτουργίας και συντήρησης μετρητών ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού χρήσης για οικιακή κατανάλωση, παρέχουν στους τελικούς καταναλωτές ατομικούς μετρητές που απεικονίζουν την πραγματική ενεργειακή τους κατανάλωση και παρέχουν πληροφορίες για τον πραγματικό χρόνο χρήσης, όταν αυτό είναι οικονόμικώς εύλογο και ανάλογο προς τη δυνητική εξοικονόμηση ενέργειας και σύμφωνα με τις εκάστοτε διαθέσιμες τεχνολογικές δυνατότητες στον τομέα της μέτρησης.
- Οι ανωτέρω φορείς υποχρεούνται να διαθέτουν σε ανταγωνιστική τιμή τους ατομικούς αυτούς μετρητές ένα (1) έτος μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος, στις ακόλουθες περιπτώσεις:
  - σε κάθε νέα σύνδεση, κατά την κατασκευή νέων κτιρίων ή τη ριζική ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων, κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν.3661/2008, β) κατά την αντικατάσταση υφιστάμενου μετρητή και γ) σε κάθε νέα σύνδεση κατά την κατασκευή δικτύων ηλεκτροφωτισμού δημόσιων κοινόχρηστων χώρων ή τη ριζική ανακαίνιση υφιστάμενων δικτύων ηλεκτροφωτισμού τέτοιων χώρων.
- Οι κάτοχοι άδειας προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας κατά τις διατάξεις του ν. 2773/1999, οι επιχειρήσεις φυσικού αερίου που ασκούν δραστηριότητα προμήθειας φυσικού αερίου κατά τις διατάξεις του ν: 2364/1995 (ΦΕΚ 252 Α') και του ν. 3428/2005, καθώς και οι κάτοχοι άδειας διανομής θερμικής ενέργειας

κατά τις διατάξεις του ν. 3175/2003 (ΦΕΚ 207 Α') υποχρεούνται, μέσα σε ένα (1) έτος από την έναρξή του παρόντος, να περιλαμβάνουν στους λογαριασμούς τους προς τους τελικούς καταναλωτές, τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) την πραγματική κατανάλωση ενέργειας και την αντίστοιχη πραγματική τιμή,
- β) συγκριτικά στοιχεία της κατανάλωσης του πελάτη κατά τη χρονική περίοδο που αφορά ο λογαριασμός σε σχέση με την κατανάλωσή του κατά την ίδια περίοδο του προηγούμενου έτους και
- γ) στοιχεία επικοινωνίας οργανώσεων καταναλωτών, φορέων και οργανισμών, καθώς και διευθύνσεις διαδικτυακών τόπων, μέσω των οποίων έναι δυνατόν να λαμβάνονται πληροφορίες σχετικά με διαθέσιμα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης, τυπικά χαρακτηριστικά ενεργειακής κατανάλωσης ή και τεχνικές προδιαγραφές για ενεργειακό εξοπλισμό.

4. Από την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 2 εξαιρούνται οι διανομείς ενέργειας, οι διαχειριστές δικτύων διανομής και οι επιχειρήσεις λιανικής πώλησης ενέργειας της περ. ιη' του άρθρου 3.

β) Τα άρθρα 4, 5, 6 εκτός της παραγράφου 4, 7 και 11 του ν. 3734/2009, που έχουν ως εξής:

Άρθρο 4

Τεχνολογίες συμπαραγωγής

Στις τεχνολογίες συμπαραγωγής, σε σχέση με τις οποίες εφαρμόζεται το παρόν κεφάλαιο, περιλαμβάνονται οι ακόλουθοι τύποι:

- α) Συνδυασμένος κύκλος αεριοστροβίλου με ανάκτηση θερμότητας
- β) Ατμοστρόβιλος αντίθλιψης
- γ) Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης - απομάστευσης
- δ) Αεριοστρόβιλος με ανάκτηση θερμότητας
- ε) Παλινδρομική μηχανή εσωτερικής καύσης
- σ) Μικροστρόβιλος
- ζ) Μηχανή Stirling
- η) Κυψέλη καυσίμου

θ) Ατμομηχανή

ι) Οργανικός κύκλος Rankine

ια) Όποιοσδήποτε άλλος τύπος τεχνολογίας ή συνδυασμός τύπων τεχνολογιών που εμπίπτει στον ορισμό της συμπαραγωγής.

Άρθρο 5

Ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή

Η ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή υπολογίζεται με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παρόν άρθρο.

Ειδικότερα:

α). Ως τιμές που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή προσδιορίζονται με βάση την αναμενόμενη ή πραγματική λειτουργία της μονάδας κάτω από κανονικές συνθήκες χρήσης. Για τις μονάδες συμπαραγωγής πολύ μικρής κλίμακας ο υπολογισμός μπορεί να βασίζεται σε πιστοποιημένες τιμές.

β). Η ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή θεωρείται ίση με την ολική ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας μετρούμενη στους ακροδέκτες των κύριων γεννητριών:

(i) σε μονάδες συμπαραγωγής τύπου β', δ', ε', σ', ζ' και η' από τους αναφερόμενους στο άρθρο 4, με ολικό ετήσιο βαθμό απόδοσης τουλάχιστον ίσο με εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%),

(ii) σε μονάδες συμπαραγωγής τύπου α' και γ' από τους αναφερόμενους στο άρθρο 4, με ολικό ετήσιο βαθμό απόδοσης τουλάχιστον ίσο με ογδόντα τοις εκατό (80%).

γ) Σε μονάδες συμπαραγωγής τύπου β', δ', ε', στ', ζ' και η' από τους αναφερόμενους στο άρθρο 4 με ολικό ετήσιο βαθμό απόδοσης μικρότερο του εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%), και σε μονάδες συμπαραγωγής τύπου α' και γ' από τους αναφερόμενους στο άρθρο 4 με ολικό ετήσιο βαθμό απόδοσης μικρότερο του ογδόντα τοις εκατό (80%), η ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή υπολογίζεται με την ακόλουθη σχέση:

$$Echp = Hchp \cdot C$$

όπου

$Echp$ είναι η ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή,

$Hchp$ είναι η χρήσιμη θερμική ενέργεια από συμπαραγωγή, στην οποία δεν περιλαμβάνεται η θερμική ενέργεια που προέρχεται από χωριστούς λέβητες ή από παροχέτευση ατμού από τον ατμολέβητα πριν από τον ατμοστρόβιλο, C είναι ο λόγος ηλεκτρικής προς τη χρήσιμη θερμική ενέργεια από συμπαραγωγή.

δ) Ο υπολογισμός της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή βασίζεται στον πραγματικό λόγο ηλεκτρικής προς θερμική ενέργεια. Εάν ο πραγματικός λόγος ηλεκτρικής προς θερμική ενέργεια μιας μονάδας συμπαραγωγής δεν είναι ύψηστός, μπορούν να χρησιμοποιούνται, ιδιαίτερα για στατιστικούς λόγους, οι ακόλουθες πρότυπες τιμές για τις μονάδες τύπου α', β', γ', δ' και ε' από τους αναφερόμενους στο άρθρο 4, με την προϋπόθεση ότι η υπολογιζόμενη με τον τρόπο αυτόν ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή είναι ίση ή μικρότερη με την ολική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας:

β) Η αποδοτικότητα της συμπαραγωγής εκφράζεται από το λόγο εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, ο οποίος ορίζεται από τη σχέση:

Τύπος μονάδας	Πρότυπος λόγος ηλεκτρικής προς θερμική ενέργεια (C)
Συνδυασμένος κύκλος αεριοστροβίλου με ανάκτηση θερμότητας	0,95
Ατμοστρόβιλος αντίθλιψης	0,45
Ατμοστρόβιλος συμπύκνωσης απομάστευσης	0,45
Αεριοστρόβιλος με ανάκτηση θερμότητας	0,55
Παλινδρομική μηχανή εσωτερικής καύσης	0,75

ε) Εάν ένα μέρος του ενεργειακού περιεχομένου του καυσίμου, που χρησιμοποιείται στη διεργασία συμπαραγωγής ανακτάται σε χημικά προϊόντα και ανακυκλώνεται, το μέρος αυτό αφαιρείται από την ποσότητα του χρησιμοποιούμενου καυσίμου πριν από τον υπολογισμό του ολικού βαθμού απόδοσης που χρησιμοποιείται στα εδάφια β' και γ'.

σ) Το ενεργειακό περιεχόμενο ενός κάυσίμου υπολογίζεται με βάση την κατώτερη θερμόγόνο ικανότητά του. Όλοι οι βαθμοί απόδεσης που προβλέπονται στο παρόν Κεφάλαιο υπολογίζονται με βάση την

κατώτερη θερμογόνο ικανότητα των καυσίμων.

Άρθρο 6

Υπολογισμός αποδοτικότητας συμπαραγωγής

1. Για τον υπολογισμό της αποδοτικότητας συμπαραγωγής λαμβάνονται ιδιαιτέρως υπόψη τα εξής:

- α) η ηλεκτρική ενέργεια από συμπαραγωγή,
- β) η χρήσιμη θερμική ενέργεια από συμπαραγωγή,
- γ) ο λόγος εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας.

2. Η αποδοτικότητα σύμπαραγωγής υπολογίζεται ως ακολούθως:

α) Για τις μονάδες συμπαραγωγής ορίζονται οι ακόλουθοι ενεργειακοί βαθμοί απόδοσης:

Ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης:

Ec

$\eta = \underline{\hspace{2cm}}$

Fc

Θερμικός βαθμός απόδοσης:

H CHP

$\eta_h = \underline{\hspace{2cm}}$

Fc

Ολικός βαθμός απόδοσης: $\eta = \eta_e + \eta_h$

όπου

Ec ηλεκτρική ενέργεια που προέρχεται από τη μονάδα συμπαραγωγής,

HCHP χρήσιμη θερμική ενέργεια που προέρχεται από συμπαραγωγή,

Fc ενέργεια καυσίμου που καταναλώθηκε κατά τη διαδικασία για την παραγωγή των Ec και HCHP.

FE + FH - FC

PESR = $\underline{\hspace{2cm}}$

FE + FH

όπου

PESR είναι ο λόγος εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας,

FE είναι η ενέργεια του καυσίμου για τη χωριστή παραγωγή της ηλεκτρικής ενέργειας EC,

FH είναι η ενέργεια του καυσίμου για τη χωριστή παραγωγή της θερμικής ενέργειας HCHP.

γ) Ο λόγος εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, χρησιμοποιώντας τις τιμές αναφοράς όπως ορίζονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, υπολογίζεται με τη σχέση:

1

PESR = $1 - \underline{\hspace{2cm}}$

ηε ηh

$\underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$

ηer ηhr

όπου

ηer είναι η τιμή αναφοράς του βαθμού απόδοσης για τη χωριστή παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας,

ηhr είναι η τιμή αναφοράς του βαθμού απόδοσης για τη χωριστή παραγωγή θερμικής ενέργειας.

3. Για τον υπολογισμό της αποδοτικότητας των περιπτώσεων α', β' και γ', εάν μια μονάδα συμπαραγωγής παράγει και μηχανική ενέργεια, η ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας της μονάδας προσαυξάνεται

κατά μια πρόσθετη ποσότητα που αντιστοιχεί σε ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας ισοδύναμη της μηχανικής ενέργειας. Αυτή η πρόσθετη ποσότητα δεν συνεκτιμάται κατά τον υπολογισμό των εγγυήσεων προέλευσης.

Άρθρο 7

Μέτρα για την προώθηση της συμπαραγωγής και της συμπαραγωγής υψηλής αποδοτικότητας

1. Όπου στις διατάξεις του ν. 3468/2006 αναφέρεται η ηλεκτρική ενέργεια που παράγεται από σταθμό ή μονάδα παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας ΣΗΘΥΑ, ως τέτοια νοείται η ενέργεια, η οποία παράγεται με συμπαραγωγή υψηλής αποδοτικότητας και υπολογίζεται κατά τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου. Η ποσότητα της ενέργειας αυτής μπορεί να είναι τμήμα του σύνολου της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας του σταθμού.
2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης ύστερα από γνώμη της ΡΑΕ καθορίζονται η διαδικασία, τα ειδικότερα θέματα και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την τιμολόγηση της ηλεκτρικής ενέργειας από συμπαραγωγή κατά το μέρος που δεν χαρακτηρίζεται ΣΗΘΥΑ.
3. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης τροποποιούνται και συμπληρώνονται, σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου αυτού, οι αποφάσεις, οι οποίες προβλέπονται στην παράγραφο 3 του άρθρου 5 και στην παράγραφο 10 του άρθρου 8 του ν. 3468/2006 για την προσαρμογή τους στο καθεστώς του παρόντος νόμου.
4. Προς διασφάλιση της μεταφοράς και διανομής της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγεται από ΣΗΘΥΑ, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 9 του ν. 3468/ 2006, οι σχετικές διατάξεις του ν. 2773/1999 (ΦΕΚ 286 Α'), καθώς και οι συναφείς ρυθμίσεις του Κώδικα Διαχείρισης του Συστήματος και Συναλλαγών Ηλεκτρικής Ενέργειας (Υ.Α. Δ5-ΗΛ/Β/οικ/8311/9.5.2005-ΦΕΚ 655 Β'/17.5.2005), όπως αυτές ισχύουν, συμπεριλαμβανομένων και των αναγκαίων τροποποιήσεών του για τη συμμετοχή των μονάδων συμπαραγωγής στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας.

Άρθρο 11

Εθνικό δυναμικό συμπαραγωγής

1. Εντός έξι μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, συντάσσεται έκθεση από το Υπουργείο Ανάπτυξης σχετικά με το εθνικό δυναμικό συμπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένης της συμπαραγωγής μικρής και πολύ μικρής κλίμακας, η οποία, μετά από γνώμη της ΡΑΕ, εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης. Με την έκθεση εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής προσδιορίζεται το σύνολο του δυναμικού για ζήτηση χρήσιμης θερμότητας, το οποίο είναι κατάλληλο για την εφαρμογή συμπαραγωγής, καθώς και η διαθεσιμότητα καυσίμων και άλλων ενεργειακών πόρων που μπορεί να χρησιμοποιηθούν στη συμπαραγωγή.
2. Η έκθεση εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής βασίζεται σε τέκμηριαμένα επιστημονικά δεδομένα και καταρτίζεται σύμφωνα με τα κριτήρια της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου. Στην έκθεση αυτή περιλαμβάνεται χωριστή ανάλυση των ενδεχόμενων φραγμών στην αξιοποίηση του εθνικού δυναμικού για συμπαραγωγή, οι οποίοι αφορούν στις τιμές πώλησης της ηλεκτρικής ενέργειας στο Δίκτυο, στο κόστος και στην πρόσβαση στα καυσίμα, σε θέματα Συστήματος και Δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας, στις ισχύουσες διοικητικές διαδικασίες και στην έλλειψη ενσωμάτωσης του εξωτερικού κόστους στις ενεργειακές τιμές.
3. Κατά τη σύνταξη της έκθεσης του εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής λαμβάνονται υπόψη:
  - α) ο τύπος των καυσίμων που ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν προκειμένου να αξιοποιηθεί το δυναμικό συμπαραγωγής, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων πτυχών σχετικά με τις δυνατότητες αύξησης της χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην εγχώρια αγορά θερμικής ενέργειας μέσω συμπαραγωγής,

- β) ο τύπος των τεχνολογιών συμπαραγωγής που αναφέρονται στο άρθρο 4 και που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την αξιοποίηση του εθνικού δυναμικού,
- γ) ο τύπος των τεχνολογιών της χωριστής παραγωγής θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας και, όπου είναι σκόπιμο, μηχανικής ενέργειας, τον οποίο ενδέχεται να υποκαταστήσει η συμπαραγωγή,
- δ) η διάκριση του δυναμικού συμπαραγωγής σε εκσυγχρονισμό υφιστάμενων μονάδων και κατασκευή νέων μονάδων.

4. Η έκθεση του εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής περιλαμβάνει κατάλληλους μηχανισμούς για την εκτίμηση της σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας, από άποψη εξοικονόμησης πρωτογενούς ενέργειας, σε περίπτωση αύξησης του μεριδίου της συμπαραγωγής στην εθνική ενεργειακή σύνθεση. Κατά την ανάλυση της σχέσης κόστους/αποτελεσματικότητας, λαμβάνονται υπόψη και οι εθνικές δεσμεύσεις που ανελήφθησαν, οι οποίες συνδέονται με τις κλιματικές μεταβολές και έγιναν δεκτές από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Κιότο στη Σύμβαση πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για τις κλιματικές μεταβολές.
5. Στην έκθεση του εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής προσδιορίζονται οι δυνατότητες σε σχέση με τα χρονικά πλαίσια 2010, 2015 και 2020 και περιλαμβάνονται, όπου είναι εφικτό, οι αναγκαίες εκτιμήσεις κόστους για καθένα από τα προαναφερόμενα χρονικά πλαίσια.
6. Η έκθεση εθνικού δυναμικού συμπαραγωγής, εκτός από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δημοσιοποιείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης με κάθε πρόσφορο τρόπο.
7. Η πρόοδος σχετικά με την αύξηση του μεριδίου της συμπαραγωγής αξιολογείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης. Κάθε τέσσερα (4) έτη συντάσσεται και δημοσιοποιείται από τον Υπουργό Ανάπτυξης με κάθε πρόσφορο τρόπο έκθεση αξιολόγησης σχετικά με την αύξηση του μεριδίου της συμπαραγωγής, η οποία αποστέλλεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μετά από σχετική αίτηση της.
8. Στις εκθέσεις που εκπονούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, γίνεται ιδιαίτερη ανάλυση και ειδική αναφορά στη συμπαραγωγή υψηλής αποδοτικότητας.

γ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), που έχει ως εξής:

4. Αποφάσεις εκδοθείσες μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος γόμου με τις οποίες κηρύχθηκαν δάση ή δασικές-εκτάσεις-ως-αναδασωτέα-λόγω-καταστροφής-τους-από-πυρκαγιά-ή-παράνομη-υλοτομία-ή-άλλη αιτία ανακαλούνται υποχρεωτικά με πράξη του αρμόδιου οργάνου ως προς το τμήμα αυτών η εικέρσωση του οποίου είχε ήδη, πρίν από την κατάστροφή του από τις ανωτέρω αιτίες, εγκριθεί με την έκδοση της οικείας νομικής πράξεως για την ικανοποίηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος. Ομοίως ανακαλούνται λοιπές πράξεις της διοίκησης που τυχόν εκδόθηκαν για την προστασία των εκτάσεων της παρούσας παραγράφου, καθ' ο μέρος αφορούν το ανωτέρω τμήμα αυτών. Μέχρι την ολοκλήρωση της προβλεπόμενης διαδικασίας για την ανάκληση της αναδάσωσης σύμφωνα με την παρούσα πάραγραφο, δεν εκδίδονται διοικητικές πράξεις για την προστασία του τμήματος αυτού κατ' εφαρμογή της δασικής νομοθεσίας.

δ) Η παράγραφος 4 του άρθρου 16 του ν. 4122/2013 (Α' 42), που έχει ως εξής:

4. Από την 1.1.2014 και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις υποχρεωτικής διενέργειας επιθεώρησης συστήματος θέρμανσης ή κλιματισμού των άρθρων 14 και 15, για την έκδοση ΠΕΑ απαιτείται η προσκόμιση της Έκθεσης Επιθεώρησης του Συστήματος Θέρμανσης ή Κλιματισμού.

2. Η περίπτωση θ' της παρ. 1 του άρθρου 21 του Ν. 4337/2015 (Α' 129), που καταργείται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της (17:10:2015), έχει ως εξής:

θ. Το εδάφιο β' της περίπτωσης α' της παρ. 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α' 152).

3. Το εδάφιο γ' της παρ. 2 του άρθρου 29 του Ν. 4325/2015 (Α' 47), που καταργείται από την ημερομηνία

δημοσίευσης του παρόντος νόμου, έχει ως εξής:

Το εδάφιο β' της περύπτωσης α' της παρ. 13 του άρθρου 44 του Ν.3986/2011 (Α' 152) αντικαθίσταται ως εξής: «Σκοπός του Λογαριασμού είναι η κάλυψη ελλειμμάτων Φορέων και Κλάδων Επικουρικής Σύνταξης, καθώς και του Μετόχικου Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) έως 31.12.2018.»

- **Άρθρο 59**

Τροποποιούμενες διατάξεις

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 14 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (Β' 407), που τροποποιείται, έχει ως εξής:

3. Κάθε συμβολαιογράφος για την κατάρτιση πράξεως αγοραπωλησίας ακινήτου υποχρεούται να μνημονεύσει στο συμβόλαιο τον αριθμό πρωτοκόλλου του ΠΕΑ και να επισυνάψει σε αυτό επίσημο αντίγραφο του ΠΕΑ. Σε κάθε μίσθωση ακινήτου, ο αριθμός πρωτοκόλλου του ΠΕΑ πρέπει να αναγράφεται στο ιδιωτικό ή συμβολαιογραφικό μισθωτήριο έγγραφο. Η φορολογική αρχή δε θεωρεί μισθωτήρια έγγραφα εάν δεν προσκομίζεται ενώπιον της ισχύον ΠΕΑ.

4. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3894/2010, που αντικαθίσταται, έχει ως εξής:

1. Συνιστάται Διωπουργική Επιτροπή Στρατηγικών Επενδύσεων (Δ.Ε.Σ.Ε.), στην οποία μετέχουν ως Πρόεδρος ο Υπουργός Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή ο νόμιμος αναπληρωτής του και ως μέλη οι Υπουργοί Οικονομικών, Εξωτερικών, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Πάταιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και οι αρμόδιοι κατά περύπτωση Υπουργοί, οι οποίοι εισηγούνται τα θέματα αρμοδιότητάς τους ή οι νόμιμοι αναπληρωτές τους.